

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "
 Helyben háshoz kérdve:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Beszerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadásán
 vagy megőrségre nem vállal közt.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 3 fillér.

Magyarság és kereszténység!

A koalíciós kormány hozta be azt a szokást, hogy a költségvetési vita során az illető szakminiszter nem várta meg az ellenzék részéről jövő esetleges támadásokat felszólalásával, hogy azokra válaszoljon, hanem ha jónak látta, felszólalt elsőnek ő maga és ekként a vita irányát a szakminiszter, nem pedig a támadó ellenzék szabta meg. Hogy ez mennyire üdvös dolog lehet adott esetben, azt semmi sem bizonyítja csattanósabban és fényesebben, mint az a gyönyörű beszéd, mellyel Zichy János gróf, Magyarország ezidő szerinti vallás- és közoktatásügyi minisztere a kultuszvitát bevezette.

Zichy János nem a sablonos politikuskok közül való. Egyéniség a szó legnemesebb értelmében. Egyéniség, a kinek elvei, meggyőzései vannak és a kiben van erély és akarat ezen elvek megvalósítására nézve is. Személye előtt meghajlik a magyar politikai élet s benne, a ki ma is a politika egyik első tényezője, még mindig a jövő emberét látják, azt a férlit, a kinek politikai pályája még mindig emelkedőben van, a kinek számára tehát a vallás- és közoktatásügyi miniszteri ténce még mindig nem jelenti

a politikai pálya legmagasabb csucását. Felszólalása elé tehát nagy érdeklődéssel nézett az egész ország és a mit ez a miniszteri program adott, az nemcsak a legnagyobb mértékben kielégítette a várokozásokat, hanem egyúttal a legigazabb örömet is fakasztott minden igaz magyar emberben.

Zichy János beszédje arisztokratikusan szép volt külső formájában, magyarosan nyílt őszinteségében és meggyőzően okos a pozitív alkotások bejelentésében.

Az első, ami örvendetesen feltűnő, de ami a lapok némely részének nem tesz Zichy beszédjében, az, a mi nem volt benne. Nem volt benne egyetlen szó sem az ugynevezett liberalizmusról. Valóságos babonás szokás volt már Magyarországon, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszternek — éppen mint vallásügyi miniszternek is — kötelessége volt minden félévben egyszer kiállani az ország elé és elharsogni néhány többé-kevésbé elkopott frazist a jó öreg liberalizmusról. Arról a liberalizmusról, melyet évtizedek alatt teljesen lejáratáltak és kiközösítettek igazi értelméből és a melyet egészen hamis értelemmel ruháztak fel. De éppen mert hamis volt már a szó értelme, azért ragaszkodtak hozzá azok,

akik az értelemnek ezt a meghamisítását keresztülvitték és a kiknek a liberalizmus ebben az elkopott, hamis, hazug értelmében volt kedves. Zichy János uri egyéniségével nem fért össze, hogy ezzel a hazug jelszóval álljon ő is az ország elé. Ezelőtt egy félévvel megpróbálta visszaadni a liberalizmus szót eredeti értelmének, mikor az ideális liberalizmusnak akart visszhangot támasztani. Nem sikerült. A liberalizmust nálunk kiközösítették mindenből, a mit csak legtávolabbi kapcsolatba is lehet hozni az idealizmussal. Nálunk a liberalizmus a legelvadultabb szellemi elnyomást, türelmetlenséget és az idealizmus üldözését jelenti. Erről a fanatikus feketelelkű liberalizmusról mint vezérelvről egy Zichy János nem nyilatkozhatott. Igazi liberalizmusról pedig nem beszélhetett, ezt nem érti már nálunk senki — tehát hallgatott az egész liberalizmusról. Bár hallgattak volna elődei is.

Még ragyogóbb és lelkesítőbb Zichy beszédjének az a része, melyben nyíltan magyar és keresztény kulturpolitikát ígért Magyarországnak. Magyar és keresztény politika: ezeknek a jelszavaknak a halatára, mikor ezeket Magyarország egyik miniszteri székéből, Magyarország jövő

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Vasárnapról-vasárnapra.

Kedves Barátaim!

Ugy érzem, hogy az a kapocs, mely bennünket ama sokat hánytorgató fogadalom által összefűz, feljogosít arra, hogy barátainak nevezzelek.

Ma nagy napotok lesz. Nem azért, mert országos botrányra igyekeztek és hiába igyekeztek felfujni a dolgot egyes lapok, (jelzőt jobb, ha nem is mondunk), ami csak országos dicsőség lehet, nem azért, mert hittanárakat, akiről ti tudtok a legszebb, legjobb ítéletet mondani, fanatikusán dühös támadásokkal illeték a mai nap miatt egyes organumok, amelyek azonban sem őt, sem titeket szándékotoktól eltéríteni nem tudtak, hanem mert ez a nap **ünnepe** a keresztény restaurációnak is ünnepe, saját külön felejthetetlen ünnepe lesz önmagatoknak, ez a nap a ti lelketeknek piros betűs ünnepe.

És ez ünnepből mi is ki akarjuk venni részünket, együtt akarunk örülni veletek. Van okuk rá.

Bebizonyítottátok, hogy komoly gondol-

kodó ifjak vagytok, kik nem ültök fel a fraziszok, a puffogó mondások nagy dobjának, (amely nagyot szól, de belül üres és nagyon könnyű mesterség ütni, nem kell hozzá nagy zenei tudás.)

Kikerültünk az iskolából az életbe. Es hitvallást tesztek és ezzel bebizonyítjátok, hogy a ti ifjuságotok nem a nyegléké, a ficánkoló fenyerekeké, hanem a bátran, kipirult arccal és lelkes szemekkel előretörő ifjak nemes idealizmusa.

Ez a fogadalom nagyon, de nagyon sokszor eszetekbe fog jutni még.

Reakcionáriusoknak, sötétség lovagjainak, a modern haladás kerékkötőinek tognak mondani, vagy máris annak mondanak, de ezektől a jelszavaktól nem kell visszariadni, megijedni, — egyszerűen meg kell szokni őket arról az oldalról.

Ti tudjátok, talán már az ország egész közvéleménye is tudni fogja, hogy nem igazak ezek a merész hencsérrel, hányivetiséggel odavetett vádak és így nem is megalázók.

A sötétség lovagjai nem vagytok. A keresztől husz évszázadon egyenesen, merőlegesen áthatolva régi fényében tündöklő világosság árad szét, éltető, meleg világosság, amely nem lidércfény, és amely nem tört meg a kü-

lönböző korok közegein átmenve, megtartotta egyenes irányát, mindenütt éltető meleget és világosságot hagyva hátra.

A ti zászlótokra a vallás és tudomány van írva és ez a vallás és a tudomány párhuzamosan halad egymás mellett, olyan mint a sinpár, melyen a vonat teljes biztonsággal halad és egymást sohasem keresztelheti. De tudomány, pláne olyan tudomány, mely a hipotézisek futóhomokján épült fel, melyet a természettudományos világnézetet vallók tartanak magukénak, morált csinálni nem lehet.

Nem vagyunk antimodernek, a modern haladás kerékkötői.

Azt is, mint annyi sok mást, kisajátították maguknak, úgy hogy ma már szinte a köztudatba ment át, hogy az a modern ember, aki a vallásnak, az egyháznak ellensége, aki ki akarja üzni az iskolából a vallásoktatást, aki előtt, ha valaki vallásos meggyőződését meg meri vallani, az bigott, az a felekezeti béke ellen tör ésatöbbi.

A modern kultúra nem ezt jelenti. A modernség (ebben a tekintetben meglehetősen nagy a fogalomzavar), kulturális előrehaladást, előretörést jelent szellemi, anyagi, erkölcsi téren. És mi ettől nem zárkozunk el, hanem igenis elől járunk benne: A mi modernségünk nem

Tavaszi és nyári cipőkülönlegességek

„KOBRAK“-nál

Helybéli és vidéki telefon: 847.

Rákóczi-ut 3.

politikájának talán a mainál is fontosabb irányítójától halljuk, megdobban a mi szívünk. Magyar és keresztény politika: hiszen ezt sürgetjük mi másfél évtizede. Mi, akik az országban másfél évtizede egyelőre csak a messze jövőbe vetett reménnyel lobogtattuk egy reális, magyar és nemzeti szellemű, becsületes politika tiszta zászlaját, a legtisztább örömet éreztük átredülni lelkünk hurjain. Próbálták már ezt az országot tartalmatlan, üres jelszavakkal boldogítani és eljutottunk mindig egy-egy meghátráláshoz, erkölcsi fegyverletételhez. Legyen elég a hátrálásokból. Válasszunk olyan ösvényt, melyen eljuthatunk a kitűzött célhoz: Magyarország megerősítéséhez. Erre pedig csak az az út alkalmas, amelyet Zichy oly bölcsen és — mai felfogás szerint — oly merészen kijelölt: a magyarság és kereszténység. A magyarság, mely ezt az országot Mátyás dicsőségéhez, és a kereszténység, mely Szent István tiszta erkölcsihez viszi vissza.

Nem sértő egyik irány sem senkire. A magyarság nem elnyomója, hanem oltalmazója volt mindig ez ország nem magyar ajkú lakosainak. Minél magyarrabb Magyarország, annál erősebb és annál boldogabbak lakói. A kereszténység pedig az erkölcs, a kultúra, a haladás alapja, a magyarság létének talpköve. A kereszt tartotta meg ezt az országot ezer év viharai közt magyarnak. A kereszténység a béke, a munkásság, a türelem s minden, ami a kereszténység ellen van, csak visszavonást, rombolást, türelmetlenséget szül. A kereszténység és magyarság jeligei alatt olt-

rombolás, a vallás elpusztítása, melyre a kul-embernek époly szüksége van, mint a kevésbbé műveltnék. Kulturát akarunk, továbbfejlesztést a meglevő biztos alapokon, melynek jóságát, szilárdságát két ezredév tradíciói (igen tradíciói, a történelem minket igazol, és efelett lehetetlen egy kézlegyintéssel elsiklani) bebizonyították.

Ezért mondom én, hogy nekünk nem szabad megállani, hanem előre kell törni, amint ezredév előtt is a mieink vitték előre, úgy nem szabad ma sem hátramaradni.

Modernnek és katolikusnak lenni az nem ellentét, a legnagyobb harmoniában van a kettő egymással. »Modern katolikus« . . . ez a fogalom tör elő lánglelkű püspökünk, Prohászka minden könyvéből, minden gondolatából. A villám és aeroplánok világában is öntudatos, vallásos, katolikusnak lenni és ennek a kultúrában előretörő, kulturával telített kornak a szellemét ami keresztény lelkünkön átszűrve, a netáni salaktól megtisztítva magunkba plántálni: ez a mai kor katolikusának a feladata, kötelessége, azaz igazi, a modern katolikus.

A vallás és tudomány harmonikus munkája teremt igazán értékes, szép harmonikus lelket, amelyet — magától értedődik, a társadalomban is érvényesíteni kell.

Hogy ha pedig eszméinkhez ragaszkodunk önmagából folyik, hogy azokért ebben az elentétes áramlatoktól áthatott világban szászorosán küzdeni kell!

lomra kel minden pozitív hit, minden istenfélő, becsületes ember — de pusztulnia kell a korrupciónak, az erkölcsi mételynek, a nemzet lelkét, erkölcsi egyensúlyát megrendítő hitvány spekulációnak.

Amit e két jelige összeboruló zászlaja alatt Zichy elhelyezett, művészi kézzel elrendezve, az egy részleteiken is tökéletes kulturprogramm. Méltók a részletek az egészhez s méltó az egész a részletekhez. Meghajtjuk a lobogót Magyarország ifju, tetterős, nemes kultuszminisztere előtt s nem tudunk mást óhajítani, mint amivel Kossuth Lajos befejezte 1848. július 11-iki gyönyörű beszédjét: csak annyi erélyt a kivitelben, mint amennyi nemes lelkesedést a program felállításában s Magyarországot a poklok kapui sem döntendik meg!

*

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 20.

Návay Lajos alelnök negyed 11 órakor megnyitja az ülést.

Napirenden:

a vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetésének tárgyalása.

Cserny Károly (munkapárti) a miniszter tegnapi beszédét bírálja. Konstátálja, hogy az egész közvélemény helyesléssel fogadta Zichy János programbeszédét, ő maga is teljesen egyetért a beszéd lényegével, csupán egyes tételéhez van hozzászólása. A harmadik egyetem megnyerésére Pozsony a legjogosultabb, mert ennek a városnak lakossága tudja leg-

Tehát szívből üdvözlünk benneteket e szép hitvallás alkalmával és adja Isten, hogy örökké hűek maradjatok hozzá. Mert ma minden emberünkre ezerszeresen szüksége van az élő magyar katolicizmusnak.

La Ly.

A tűz.

Ki ne szeretné a tüzet.

Ki mondja: én utálok a tüzet, én undorodom tőle, én haragszom rá, én használért sem szeretem. Én magát a tüzet mondom. Attól a lassu pislákolástól kezdődő és élettelen magasra felcsapódó vidám lángnyelvig mennyi változata van a tűznek. És milyen gyönyörűek, színesek, beszédesek, duruzsolók ezek a lángnyelvek. Ezek fejezik ki a tűz lelkének a gondolatát. Néha halkan zsongnak vidáman, pajkosan, szinte dallamos zizegéssel, majd felsivitanak dévaj jó kedvükben, vagy panaszosan nyögve sercegnék és búgó duruzsolással libbennek előtűnk.

Mindeniknek más a szava, de olyan édesen melegítő, olyan vonzó, olyan kedvesen enyhítő mindenik.

Mikor künn a hatalmas, nagy kiterjedésű pusztán, melynek talán sehol sincsen vége, legalább sem kőház, sem templom, sem kunyhó nem borítja meg vonalaival azt a gyönyörű, végtelen simaságot, s csak az itt ott feltűnő apró vörös foltokból a körülötte imbolygó söt-

jobban megbecsülni ezt a magas nivóju kulturális intézményt. A fővárosi gyermeknevelésnek egyik legnagyobb hátránya, hogy Budapestnek játszótere nincsenek. Emiatt a gyerekek az utcára szorulnak, amely az erkölcsi süllyedés legbiztosabb talaja. Az iskolának főcélja a nevelés legyen, csak azután következhetik fontosságban a nyelvek tanítása. A klasszikus nyelvek helyett a modern nyelvekre tanítani az ifjúságot. A tanárok teljes nyugdíjának elérésére a harmincöt szolgálati évet sokallja; a tanároknak módfelett való megterhelése a kultúra s az oktatásügy rovására történik. A pornográfát ő is eltörölnöndőnek tartja a nevelés szempontjából. Köszönetét fejezi ki a miniszternek, aki gondoskodott, hogy az adminisztráció gyorsabban folyjon. A zeneművelés fejlesztésére utasításokat ad. Beszéde végén annak hangoztatásával fogadja el a javaslatot, hogy mint eddig volt, ezentul is törhetetlen szabadelvű maradjon.

Szünet után

Gróf Eszterházy Mihály: Elismeréssel szól a miniszter tegnapi kijelentéséről, amelyben azt mondja, hogy állását köti a népoktatás reformjában foglalt állásfoglalásához. De a miniszternek ez a kijelentése ellenkezik a honvédelmi miniszter egyik nyilatkozatával, ahol azt mondja, hogy az állam aránylag többet költ kultusz-tárcájára, mint honvédelmi tárcájára. Pedig egy másik kijelentése — mint Moltke mondta — szerint az 1874-iki porosz francia háborút a német tanítómesterek nyerték meg. Tiltakozik a tulnag hadügyi költségek ellen és ezzel szemben sajnálatának ad kifejezést, hogy lehetnek olyanok is, kik sokallják a kultusz-tárcára tervezett költségelirányzatot. Ismerteti a népiskolai viszonyainkat, azt mondja, hogy 5000 új népiskolára volna szükség. Elismeréssel szól a miniszternek a nem állami iskolák támogatására elirányzott 4.000.000 nyi tervezett államsegélyről. Beszél az iskolákban használt tankönyvek hiányairól és hibáiról és kéri minisztert, hogy a tanfelügyelők gyakoribb látogatásával igyekezzenek ezeket az anomáliákat megszüntetni. A tanítók nyugdíjtörvénye tekin-

tét árnyakból látszik az ember jelenléte, a mikor lassu lángolással ég a tűz Köréje huzódnak a sok vihart, sok szelet átélit emberek, s mig a gulya, ménes, vagy juhnyáj csendesen elpihen, ők halk pipaszó mellett belébámulnak a hunyó parázsba. Vagy hanyat fekvé az édes anyaföld bársonyos pázsitján nézik a csillagok járását, s mikor már belefáradt a szem az ég titkainak türekzésébe, milyen jóleső érzés visszatérni a véges embernek könnyen megközelíthető, nem hideg fénnel ragyogó, de jó tékony meleget árasztó kedves, bizalmas tűzhöz. A tűzhöz, melynek még hunyovása is velük érez, mikor egyforma tompa lassúsággal pisilantgat a fáradt emberekkel.

Hát a mikor vidám pattogással, hangos lár-mával ég a tűz, mintha csak a vidám szólót vagy csárdást járná a kacagó szemű menyecske jókedvű nótázására. Olyan piros, mint a menyecske kendője és olyan ingerkedő, mint a fiatal gazda, mikor lepihen elébe és vár a jó szóra, izes ételre. Billegeti magát módosan egyik-másik lángnyelv, mintha csak az öregek kedvét akarná lelteni és csufolódva zizeg, ha az apróság nem tudja elég hamar elkapni a csö-pögő, drága szalonnát, s a fejedelmi izü zsír nem a kenyérré kerül, hanem a mohó, falánk lángok közé, melyek ilyenkor kékes lobbanással csapódnak magasabbra. Nem ijeszti csak mulattatón a kicsik ügyetlensége miatt. Az el-mult lángok nyomában visszamaradt égő vörös parázsba olyan jól esik belébáméskodni, s a

Április 8-án nyílt meg
Kálmán és Kálmán

Egész éjjel francia és magyar konyha.

Nagy Sándor-utca 4. szám.

Erdélyi Borozója

Kitünő erdélyi

Szolid és előzékeny kiszolgálás.

Fővárosi mintára,
pazar eleganciával
berendezve!

borkülönlegességek.

Nagy Sándor-utca 4. szám.

tetésben a tanítókat az állami hivatalnokok kategóriájába kívánna sorozni.

A maximális 85 évi szolgálati időt kéri a nyugdíjtörvény alapjául venni.

A középiskolák ismertetésére tér át. Altlánosságban ismerteti a gymn. reáliskolák és polgári iskolák tanítási irányait. Híve az érettségi vizsgálat eltörlésének és ehelyett egy vizsgálat letétét követelné a negyedik osztály elvégzése után, mely képet adhatna arról, hogy alkalmas-e valaki a felsőbb osztályokba való átlépésre. Attérve a részletekre a történelem tanítás reformját sürgeti, tekintettel az egyes körök gazdasági és szociális viszonyaik átalakulására. A képzőművészetek behatódott tanítását sürgeti. A testnevelésről beszél és ennek kapcsán a játékdélutánokról. Híve a vallásoktatásnak, de tiltakozik az ellen, hogy felekezeti célt vigyenek be a középiskolákba.

Az egyetemi oktatás reformjára tér ki. A tervezett jogi reformnál a harmadik alapvizsgát collegiumnak kéri minősíteni. A harmadik egyetemről beszél és Pozsonyt kéri annak helyül kijelölni.

Határozati javaslatot terjeszt be, hogy a miniszter három hónapon belül nyújtson be egy törvényjavaslatot a katolikus autonómia megalkotásáról. Pártja nevében nem fogadja el a javaslatot.

Bogdán Zsivkó: Olyan középiskolák felállítását kívánja, amelyekben az iparosok és gazdák gyermekei az ő speciális szakmájukban gyakorlatilag kiképeztesse, hogy át vehessék apjuk műhelyét vagy gazdaságát. A polgári iskolák ma már nem felelnek meg céljaiknak. Nagykikinda városa fel akar állítani ilyen iskolát és erre felajánlott épületet és 100.000 koronát. A harmadik egyetem dolgában a délvídeken kívánna azt felállítani, hol különféle nemzetiségek laknak és az egyetem helyül Szegedet óhajtáná.

Eszterházy Mihály gróf a népiskolák hiányosságáról beszél. Határozati javaslatot nyújt be a katolikus autonómia reformjára vonatkozólag.

míg a süő krumpli felséges illatát lassan lebegtetni tova a halk esti szellő, megvitatni a holnapi időjárását, a nemsokára bevégeződő szedést és hogy szükösen, vagy bőven eresztette a termés. Lehet-e édesebb elalvás, mint így. A hunyó parázs, kellemes sült krumpli illat, öreg anyó meséje mellett vándorolni át a rege tündérszágából az álom színes birodalmába tovább folytatni a játékot, melynek fáradsága nagyanyó ölébe tette őket.

A kőportákon, a komoly, merevoldalu nagy kemencékben már a tűz is bizonyos kevélykedő büszkeséggel ég. Méltóságteljesen libben jobbra-balra és talán az irigykedéstől pirul meg olyan pirosra, hogy a betévedt látogató a ház körülötte sürgő szép rózsáját látja lángolóbbnak, pirosabbnak, pattogóbbnak, mint őt.

Fényes, főúri palotákban hatalmas kandallóban a sok selyem, csipke, bársony, finom illat, halk beszéd között a tűz is diszkrétén ég, mintha csilingelő muzikaszóra apró, bohó, vidám kis koboldok járnának kacagtató, groteszk táncot végtelen graciositással, s olyan komolysággal, mint mikor az ajk nem mozdul, de a szemek szögletében ott csillog az el nem fojtható jó kedv. Es milyen édes melegséggel leüli körül a nagy paloták sokszor üres szívé, elhagyatott lakóját. Hogy cseveg neki boldogságról, mi a kőházak komoly, merevoldalu kemencéi mellett otthonos, álmokról, mik a hunyó parázs mellett lepnek meg és eldöpienek egyik mesebirodalom határáról a másikra.

Hány ilyen boldog, vidám otthonos, meleg estvét köszönhetünk neked Istenem, én jó Istenem, ki megáldál bennünket a tűzzel.

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém a tisztelt vevőközönséget értesíteni, hogy a Szent László-tér
: : Kishídőnél 9 éve vezetett : :

Bogdán Zsivkó helyesebbnek találná, ha a polgári iskolákban a praktikus tantárgyakra fordítják a fő súlyt. Az egyetem ügyében Szegedet ajánlja az egyetem helyül.

Nadányi Gyula a katolikus autonómia sürgetése mellett beszél, s azt nem csak a katolikusok szempontjából tartja szükségesnek, de az ország érdekeiből is. Ezután a programról beszélt. Beszédében kiterjeszkedett az Isten tagadók térfoglalására is, melyről különösen a zsidóságot félti.

Az ülés 2 órakor ért véget.

A külügyminiszter a királynál. A nagy eső miatt ő felsége tegnap reggel nem tette meg rendes sétáját és ha az idő nem változik, elmarad a délutáni sétakocsizás is. A délelőtti folyamán érkezett Pallavicini János őrgróf, nagykövet, külügyminiszter-helyettes, akit a király egy órákor külön kihallgatáson fogadott. Háromnegyed három or Orleánsi Emánuel, Vendome hercege jelenik meg ő felsége előtt rövid kihallgatáson, három órákor udvari ebéd lesz, amelyen Pallavicini őrgróf és Orleánsi Emánuel is részt vesznek.

Apponyi Albert üdvözlése a vármegyén. Sopron vármegye törvényhatósága elhatározta, hogy Apponyi Albert grótot feliratilag fogja üdvözölni, amerikai útjából való visszatérte alkalmával. Az üdvözlő törvényhatóság különösen kiemeli azt a nagy érdemét, amit Apponyi vívott ki a külföld előtt Magyarország önállóságának kidomborítása által. Sopron vármegye tegnap az üdvözlő táviratot Biharmegyének is megküldte azzal a kéréssel, hogy hasonlóképpen járjanak el.

Hát a mikor kün süvitenek a hideg böjti szelek, esik nagy pelyhekben a hó, csilingelve siklanak tova az apróbb és nagyobb szánkók a sok prémbe burkolt, kipirult arcú kis és nagy gyermekkel és mi meghuzódva a jó meleg tűz mellé, az enyhe levegőjü, virágillatos szobából élvezzük a képet.

Vagy mikor a sanyaru életmódtól, tanu lástól, küzdéstől meghalványodott diák megemberedett tagjait melengeti fel a hónapos szoba kicsiny, pislákoló tűzénél és a feléledt lánggal az ő keblében is új remények, új életkedv lobbannak fel, a tervei szikrázó, izzók, mint a megtűzesedett széndarabok.

Es van e kedvesebb játék, mint mikor a vörös lángnyelvek fölött rázogatót apró kukoricaszemek kihaladnak, felfujják magukat, kifodrosodnak és vidám szökkenések között pattognak versenyt a tűzzel.

A tűz sok, sok játékot, vidámságot, életet és álmot ad nekünk. Nem is lehetne mindent, mindent elbeszélni az ő jótékony hatalmáról. Gondtalanul pazarolja melegét, fényét, duruzsoló kedvét, pattogó vidámságát, vagy pislákoló világát, melyek mindenike szebbé, boldogabbá, megihettebbé, reményteljesebbé varázsolja számunkra a komoly, néha nagyon-nagyon szomorú és elcsüggedt életet.

... Egyszer gondatlanság következtében meggyulladt egy kis ház és a nagy szélviharban utána ment mind az egész sor...

Az emberek tehetetlen kétségbeesésükben sirva átkozták a tüzet...

Boér Margit.

vászon és fehérnemű üzletemet

folyó évi február 1-től a tuiságos házbéremelés miatt a Bémer-téri gyógyszer-tár mellé, a volt Hegedüs János-féle üzlet-helyiségbe helyeztem át.

1849. május 21.

(Budavár bevételének 62-ik évfordulója)

Eppen 62 éve ma, hogy a magyar szabadságharc egyik legkiemelkedőbb jelenete játszódott le. Honvédeink néhány heti ostrom után e napon vették be Budavárát a származását megtagadó osztrák tábornoktól, Hencztől. A Szentlélek kitöltésének ünnepe a honvédek ágyuinak bömbölése adta tudtára a világnak, hogy a magyar honvédek ismét egy levelet szereztek babérkoszorújukhoz.

Nem is sok idő mult el azóta, csak 62 év. Átlag egy emberi élet kora. Az akkori és még most is életben levő fiatal honvédek ma már megtört aggastyánok, akik unokáiknak büszkén mondják el a gigászi harcokat s emelkedett önértettel emlékeznek a 62 év előtti május 21-re, mikor a nemzeti küzdelem zenithjére ért.

De hát hogy is mondja a latin: »Tempora mutantur et nos mutantur in illis.« Csak ugyan, mintha megváltoztunk volna az idővel. Régente azt mondták, hogy »duke et decorum est pro patria mori — édes és dicső dolog a hazáért meghalni.« Ma már nem azt tartjuk, hanem azt, hogy a hazáért — dolgozni kell.

Az elmúlt évszázadok küzdelmeiből levont tanulságok megtanították a nemzetet arra az igazságra, hogy boldogulásuk alapja nem a kormányforma milyenségében van, hanem gazdasági önállóságukban leli életföltételét.

A következmények e téren Széchenyinek adtak igazat, aki a nemzet gazdasági megerősödését hirdette. Hiába, a magánéletben is úgy van ez, hogy gazdag vagy csak rendezett anyagi viszonyok között élő embernek több a tekintélye, súlyosabb a szava.

Igy van ez a nemzeteknél is.

Ma már nem fegyverrel s nem fegyverek ellen kell küzdeni hazánk boldogságáért. Dolgozni kell rendületlenül ésszel, kézzel, kinek mikéut adatott az Istentől. Mert ma már nincs ősi kuria, amelyben nyugodt pipázással s politizálással lehessen leélni egy életet. Ma nehezen keresik meg az emberek a kenyerüket.

Az egyének és társadalomnak e békés, szorgalmas együttműködésében küzdenünk kell a hamis jelszavak ellen, amelyek a felvilágosodás jelszava alatt lopják be lelkünkbe az embertársaink iránti gyűlöletet s a rideg egoizmust. Szekularizáció, szabadkőművészség stb. mind a csendes munkát, jó egyetértést megzavart üres jelszavak, amelyek csak hátráltatják sokat szenvedett hazánk boldogulását, megerősödését.

Ma már a gyárkérmények bömbölése s a gépek zakatolása mellett úgy sem hallanák meg az emberek a régi honvédek vezény-szavát:

»Előre vitézek!

Kiáltják a vezérek«

mert tulharsogná ezt a Marseilleise. Annnyival inkább össze kell tartanunk, meg kell becsülni egymást s vállvetve dolgozunk hazánk boldogulásáért, mert könnyen eshetik hazánk épen saját fiai által a kozmopolitizmusnak áldozatul. A »Hazádnak remdületlenül« nem szabad a szocialista forradalmi indulónak tulharsogni s a kereszt helyét nem szabad a vakoló kanálnak elfoglalni.

Az élet nagy gondjai s a fárasztó napi munka mellett is ne feledjük drága hazánkról, hogy

Bölesöd ez s majdan sirod is,

Mely ápol s eltakar.

Ekkor büs-ke önértettel kiálthatjuk a fülébe a világnak:

»Él magyar, álli Buda még.«

—y.

Midőn a tisztelt vevőközönség eddigi szives pártfogásáért hálás köszönetemet fejezem ki, kérem ugyanazt a jövőben is, — részemről ezután is szigorú elvem marad a pontos és lelkiismeretes kiszolgálás. Kiváló tisztelettel

Strohmayr Pál
Nagyvárad, Bémer-tér.

A miklólázuri rejtélyes bűnpör.

Rablással vádolt jegyző az esküdtek előtt.

— Második nap. —

Oriási érdeklődés mellett nyitotta meg ma reggel a tárgyalást Koru Lajos elnök. A második nap valósággal megosttomolták a tárgyalótermet, úgy hogy ajtókat be kellett zárni és rendőrök jöttek a rend fenntartására, hogy a tárgyalást zavartalanul folytathassák.

A mai nap meg is érdemelte ezt a nagy érdeklődést, mert most hallgatták ki a két legfőbb tanut, Neuman Józsefet, a korcsmárost és feleségét, akiknél a szenzációs rablás történt annak idején.

Először

Neuman Józsefet

a kirabolt korcsmárost hallgatta ki a bíróság. Egyszerű falusi zsidó korcsmáros, hadarva, meg lehetős értelmetlenül beszél és nagyot hall. Az elnöknek valóságos fáradságába került a kihallgatása.

Nem jó viszonyban volt Popeszkuval. A rémes éjszakát illetőleg előadja, hogy miután minden ajtót rendesen bezárt, a kulcsokat az asztalra tette, háromnegyed 10 órakor lefeküdt. Arra ébredt fel, hogy egy hatalmas ütést kapott a fejére és az egyik alacsonyabb ember rátámadt, dulakodni kezdett vele, egy nagy késsel is megsebezte. A nadrágjáról felismerte Popeszku Aurélt.

Az nevet, aki utoljára nevet.

A korcsmáros kihallgatását Popescu kedélyesen, nevetve, mosolyogva hallgatja, mintha nem is a vádlottak padján ülne és nem is az ő bőréről volna szó.

Az elnök azonban hamarosan észre tette: »Magának épenséggel nincs oka nevetni. Vigyázzon, mert megtörténhetik, hogy a vége nem is lesz olyan vig. Az nevet, aki utoljára nevet.«

Még Poyzár Szévr dr védő intéz számtalan sok kérdést a tanuhoz. Azután Zigre Miklós dr akar általánosságban, az egész bűnpörre vonatkozólag kérdéseket intezni. Az elnök ezt nem engedi meg. A védő törvényszéki határozatot kér, szerinte a védelmet korlátozni nem lehet, mire az elnök 10 perc szünetet rendel el és a bíróság visszavonul határozni.

Szünet után.

Az elnök kihirdeti a határozatot, mely szerint, hogy minden védő, minden tanuhoz, minden korlátozás nélkül tegyen kérdéseket, a törvényszék nem engedheti meg. — Tripponra vonatkozólag — miután a másik védő erre nézve nem tett kérdéseket, — kérdezhet.

A határozat ellen a védő semmisségi panaszt jelentett be.

Tanu megerősíti már régebben tett esküjét.

Neuman Józsefné

kihallgatására került a sor. Idegesen, feszült várakozás moraja vonul végig a hallgatóságon, mikor belép Neuman Józsefné, szül. Engel

Regina, a korcsmáros felesége. Nem is igen lát-szik meg rajta, hogy 54 év nyoma a vállát. Vallomása meglehetősen ingadozó, azt az egyet azonban határozottan bátran, szinte merészen állítja, hogy Popeszku Aurélt, a jegyzőt és kocsisát, Trippon Györgyöt felismerte.

Az általános kérdések után azt kérdezi az elnök, hogy nincs-e betanítva a vallomására.

Egész indignálódva feleli Neumanné: Nem vagyok én gyerek, hogy betanítsanak!

Elmondja azután, hogy régebben, míg a nevelőnő náluk volt, nagyon gyakran járt hozzájuk Popeszku, később ritkábban. A rablás éjszakája előtt való kedden náluk volt Popeszku Dobossal és Zách postamesterrel. Sört ittak, még máig sem fizették meg az árát. Későbbi kérdésekre azonban kijelenti, hogy ezt nem tudja biztosan.

A férje aznap 7 óra felé érkezett haza.

Következik a

rémes éjszaka

előadása.

Erős lámpafényre ébredt fel, egy magas alakot látott az ajtó mellett, ki a lámpát tartotta és két alacsonyabbat. Lepedőbe voltak burkolva, mindhárom papíralarc volt. A két kisebb alak közül az egyiknél kereszt volt és egy hosszú kés, a másiknál egy fejsze és egy bot.

A késes alak a férjével dulakodott, aki a sebesülés miatt az ágytól 1—2 lépésre leesett. A fia, ki szintén abban a szobában aludt, kiabálni kezdett:

— Faj, megölték a tatát, mire a baltás alak a fiára támadt.

— Es maga mit csinált?

Neumanné: Eleinte megdermedtem a rémülettől, szólni se tudtam, majd jajgani, a vallásom szerint kiabálni kezdtem. (Csendes derűlttség.)

Majd felugrott az ágyból, felkapott egy széket és megütötte azt, aki a férjével viaskodott. Ennek leesett az álarca és felismerte a jegyzőt Popeszku. Akkor a másikra támadt, kinek szintén leesett az álarca és ezt is felismerte, Trippon György a »mikac« volt, a jegyző kocsisa

A jegyzőnek magyarul mondta, mihelyt felismerte: »eljöttél jegyző, hogy megöld a férjemet.« A kocsisnak pedig oláhul, hogy eljöttél rabolni, gyilkolni.

Arra nézve, hogy szószerint mit mondott, a mostani vallomása eltér a vizsgálóbíró előtt tett vallomásától.

Azután a nevelőnő szobájába menekült, rémülve jajveszékelve:

Zelma megölik a férjem!

Visszaakart rohanni, de a nevelőnő nem engedte, nehogy még őt is bántásák. Elbujt és csak akkor ment vissza a tett színhelyére, mikor a rablók eltávoztak.

Az elszörnyülködés moraja hangzott fel, mikor a jegyzőnek is a kocsisnak is

szemébe mondta

bátran, hangosan, hogy igenis ők voltak a rablók, rájuk ismert, mikor leesett az álarcuk.

Mindkettő kijelenti, hogy nem ők voltak. Eddig se volt igaza Neumannének most sincs, hiába mondja.

A felmutatott acetylin lámpára azt mondja:

— Meg merek rá esküdni, hogy ez a lámpa, a jegyző lámpája volt ott a támadás alkalmával a magasabb alaknál.

12 órakor az elnök a tárgyalást délutánra halasztja.

Délután

folytatják Neumanné kihallgatását. Dr Poyzár védő dokumentálni akarja, hogy mennyire ingadozó Neumanné vallomása. Dél előtt is sok körülményre nézve ingadozó volt.

Több kérdést intéz hozzá, melyekből kitűnik, hogy a vallomásának mennyire nem lehet hinni.

Es hogy a szigorú tárgyalóterem ne legyen minden humor nélkül, egy buzgó hallgató a közönség köréből nagy buzgalmában és a feszült figyelem miatt bizonyára, — elaludt.

Az elnök azonban édes álmából felzavarta az ipsét.

Még

Neuman Edét,

Neumann József fiát hallgatták ki, aki szintén abban a szobában aludt, ahol a rémes tettet elkövették. Az egyik alak őt támadta és sebesítette meg. Ő is előadja a történeteket.

Elnök elébe tartja, hogy a vizsgálóbíró előtt másképp vallott.

Tanu azt feleli, hogy ott nem kérdezték így, ilyen részletesen.

Az elnök 5 órakor a tárgyalást bezárta és folytatását vasárnap reggel 9 órára tűzte ki.

Kolosváry Sándor

ékszerész, arany és ezüstműves üzletét

folyó év május 1-én áthelyezi
míg az építkezés tart Nagy-
várad, Rákóczi-ut 5. sz. Veiszlovits
házba, az Orsolya zárda templomával
szemben.

Meglepő köterejű. **PORTLAND-**

Rendkívül kiadó.

Kitűnő és olcsó.

CEMENT

SCHAUMBURG-LIPPE herceg beremendi gyárából

KONDOR DEZSŐ, Nagypiacz,

FÜCHSL-PALOTA, Telefon 969.

Cementcsövek, fedéllemez, elszigetelőlemez, aszfalt és cement munka. Mintákat ingyen küld

Tavaszi ujdonságaim
CIPŐ, KALAP
és úri divatcikkekben megérkeztek
REICHARD áruháza

UJDONSÁGOK.

* **Keresztjárom napok.** Az Áldozócstörtörtök előtti három napot, több százados szokás szerint, imába merülve tölti a róm. kath. egyház. Imádkozva, énekelve körmenetben vonulnak a buzgó hívek egyik templomból a másikba, falu helyen a kereszthez (innét a neve) s Isten áldását kérik az embereket tenyegető testi-lelki veszedelmek ellen.

Nagyváradon *Hétfőn* a székesegyházból az olasz-i plébánia templomba vonul a menet s itt sz. mise és predikáció lesz, melynek végével visszatér a menet a székesegyházba.

Kedden az olasz-i plébánia-templomból a premonstreiekhez vonulnak, itt mise és szent beszéd.

Szerdán a Szent László templomból a Kapucinusokhoz, hol szent mise és predikáció tartatik.

Kedvezőtlen idő esetén hétfőn az olasz-i plébániai templomban, kedden a premonstreiek-nél, szerdán a Kapucinusoknál lesz megtartva az egész ájtatosság.

* **A vármegye küldöttsége Széchenyi Miklós gróf püspöknél.** A vármegye törvényhatósága tudvalevőleg hatvan tagú küldöttséggel fog tisztelegni az új megyéspüspöknél. A küldöttség előreláthatólag a legimpozánsabb lesz az összes küldöttségek között. Ebben az ügyben tegnap *Miskolc* Ferenc dr. főispán körlevelet intézett minden küldöttségi taghoz, melyben felkéri őket, hogy a tisztelgés alkalmával diszmagyarban jelenjenek meg kivétel nélkül. A küldöttség 29-én délután 4 és 5 óra között fog tisztelegni a püspöknél. A gyülekezés a vármegyei házbiztermben lesz, ahonnan fogatokon vonulnak ki a rezidenciába. Az üdvözlő küldöttségek között szomszédos vármegye küldöttsége is szerepel.

* **A Beöthy Odön-utcaiak panasza.** Beöthy Odön-utca lakossága tegnap ismét panaszt emelt az utca ellen. A panasz korántsem új, nincs az az év, amikor ne ujtának azt meg kétszer-háromszor. És a panasz tárgya mindig ugyanaz: rendetlen az utca. Itt sohasem locsolnak, nem sepernek. Ha valaki azt meri kérni a tanácstól, hogy ne engedjék a porba fulasztani az embereket, a tanács röviden azzal intézi el az ügyet, hogy ott nem lehet tenni

semmit, mert az utca nincs kövezve. Sajnos, tényleg nincs kövezve ez az utca, de ha már kövezve nincs és a sárban olykor majdnem falábon kell a lakosoknak járni, legalább egy-két lajt vizet ne sajnáljanak attól az utcától és ne engedjék, hogy a szél seperje be a szemetet a lakásokba, mert ha ezt szépészeti szempontokból el is tűri a város, de nem engedik meg az egészségügyi szabályok.

* **Sorozás Szekeyhídon.** A székelyhídi járásban e hó 17., 18., 19. és 20-án volt a sorozás Rákos honvéd alezredes és Terák János közös alezredes katonai és Erős Zoltán föld-birtokos polgári elnök elnöklése alatt. Előállott 646 hadköteles. Ebből besoroztak 246-ot, amelyből 68-at póttartalékba helyeztek. Hát bizony ez elég sívár eredmény. Számadatban kifejezve a felállott hadköteleseknek csak 38 százaléka vált be.

* **Sajtópör a Nagyváradai Napló ellen.** A Nagyváradai Napló az utóbbi időben igen éles támadásokat intézett *Pák* Emil vaskóhi plébános ellen. A támadásokban olyan dolgokat állított oda tényként a jelzett lap, melyeket nem lehet elnézni büntetlenül. Mint értesülünk, *Pák* Emil a Nagyváradai Napló ellen megtette a feljelentést.

* **A kolozsvári siketnéma intézet igazgatósága megkereste Nagyvárad városát,** hogy az általa tett egy alapítványi helyet nagyváradai illetőségű siketnémával töltsse be. Felhívatnak a siketnéma gyermekek szülei, kik siketnéma gyermeküket az intézetbe bejuttatni óhajtják, hogy *Rez* Bertalan t. alkapitánynál jelentkezzenek.

* **Eljegyzés.** A váradai leányvilágnak egyik viruló szépségű tagját *Lukács* Annuskát, *Lukács* Gusztáv ny. nagyváradai állomásfőnök leányát, eljegyezte *Kornicsky* Lajos m. kir. posta- és távirat-számtiszt, id. *Kornicsky* Lajos kereskedelmi minisztériumi ny. számtanácsos fia. Az eljegyzést szűk családi körben tegnap tartották.

* **Repülőverseny Párisból Madridba.** Nem utolsó látványosságban van részük azoknak a Spanyol-szágban és Franciaországban lakó embereknek, akik Páris és Madrid között laknak azon a vonalon, amelyen az aviatikusok versenyeznek. A távoiság Páris és Madrid között 1100 km. (légvonalban) s a legnagyobb magasság, melyre emelkedni kell a hegyek miatt, 1640 méter. A »Petit Parisiane« 100 ezer frank jutalmat tűzött ki annak, aki legelőbb érkezik meg Párisba. A mai napig 20-an jelentkeztek. Tizen biplánnal, tizen monoplánnal. Az indulás San-Sebastinból lesz. Mindenesetre fontos nap ez az aviatika történetében. Némelyek arra kíváncsiak, hogy ki nyeri el a nagy összegű jutalomdíjat, mások pedig arra, hogy hányan érkeznek meg — élve?

* **Ki akar rendőr lenni.** *Gerő* Armin rendőrtörzskapitány hat rendőrlégényi állásra pályázatot hirdet. Az állásokra pályázhat minden büntetlen előéletű, nagykorú férfi, ki írni és olvasni tud. Kiszolgált katoná, alisztek előnyben részesülnek. Érdekesnek tartjuk e hírrel kapcsolatban megemlíteni, hogy a rendőrlégény-

ség az utóbbi három év alatt folyton változik s nincs már tizenöt rendőr sem, aki 10 éve a város szolgálatában állna. A régi, megbízható, kipróbált rendőrlégények egymásután nyugalmomba kíváncsoznak, pedig még életerős, munkabíró emberek. A városi nyugdíjbizottság minden ülésén foglalkozik egy két régi rendőr nyugdíjazási kérelmével s a legutóbbi ülésén is beigazolást nyert, hogy két olyan rendőrlégény kérte nyugdíjazását, akik még teljesen szolgálhatóképesek. A próbarendőrök közül alig 5 százalék marad meg a város szolgálatában s a közönség élet és vagyonbiztonsága nagybárra oly rendőrlégényekre van bízva, akik nincsenek és nem is lehetnek tisztában hivatásukkal. A rendőrlégénység nem állandó és nem megbízható. Hogy mi az oka annak, hogy sem a régi sem az új rendőrök nem akarják Nagyvárad városát szolgálni, azt a rendőrség vezetőjének és a polgármesternek föltétlen tudniuk kell. Ha pedig tudják, akkor intézkedjenek, hogy a városnak állandó, megbízható rendőrlégénysége legyen, mert fontos közérdeket képez, hogy a város közbiztonságára kipróbált emberek őrködjenek.

* **Esküvő.** *Heringh* Sándor tb. városi aljegyző tegnap vezette oltár elé *Hiszó* Juliskát, *Hiszó* Imre Nagyszalonta város közygánjának leányát.

* **A Bethlen üdülőhely megnyitása.** Az élesdi járásban lévő Bethlen üdülőhely e hó 15-től kezdődőleg rendelkezésére áll a betegeknek. A járási főszolgabíró tegnap jelentette az alispánnak az üdülőhely megnyitásának idejét.

* **Névváltoztatás.** *Rosinger* Arthur, Ede és Lajos nagyváradai lakosok a belügyminiszter engedélyével, családi nevüket *Sebestyén*-re változtatták.

* **Halálozás.** *Borbély* Miklós kir. ügyészi irodatiszt tegnapelőtt este elhunyt. Temetése ma délután lesz, amelyen a kir. ügyészség és bíróságok tisztikara testületileg részt fognak venni.

* **A béli járás iskolái.** A főispán által megindított nagyszabású kultur akció talán egyik járásban sem hozta meg oly szépen a kellő eredményt, mint a béliben. Ebből a járásból tegnap küldte be a járási főszolgabíró a képviselőtestület határozatát, melyeknek mindenike elfogadta a közigazgatási bizottságnak ama határozatát, melyben az iskola felállítására kötelezték a községeket. *Krajva*, *Siád* és *Bélogoz* községek jelenleg görög keleti felekezeti iskolával rendelkeznek, ezek a községek úgy határozták, hogy a felekezeti iskolákat átadják az államnak és a fenntartáshoz évenként egy bizonyos összeggel járulnak hozzá. *Tönköd*, *Kislaka*, *Nagymaros*, *Poklusa*, *Bél*, *Szakács*, *Benyese*, *Mocsirla* községek szintén elhatározták az iskola felépítését, azonban kikötik, hogy a felépítés után az államnak adják át az iskolákat és azok fenntartásáról az állam köteles gondoskodni. Pusztahodos község nem határozott az iskoláról, mert azt jelentette, a község teljesen a lat. szert. püspökség tulajdonát képezi és a község csak mint haszonbérlet szerepel, tehát önállóan nem határozhat az iskola fellett, előbb a püspökséget kell megkérdezni.

Próbababákat, kerti-butorokat, gyermek-kocsikat és gyermek hajtányokat, utazó-, kézi-, piaci-kosarakat, kefeárukat, gyermekszékeket stb. jól olcsón és nagy választékban

JANKY ANTAL UTÓDA kishidfői

Telefon: 8.

kosár- és lámpaáru-üzletében vásárolhat.

Telefon: 8

*** Szerencsétlenség a passagóban.**

Tegnap délelőtt súlyos szerencsétlenség történt a Zöldia-passagóban. A szerencsétlenség áldozata Spitz Jenő úveg, aki egy emeletnyi magasságra létrán dolgozott s ép egy nagy üvegtáblát akart helyére beilleszteni, amikor a létra eltörtött alatta s ő a magasból az üvegtáblával a földre zuhant. A hatalmas üveg élére esett s mély sebet vágott a szerencsétlen ember hátán. Spitz Jenőt a mentők a biharmegyei köz-kórházba szállították. Sérülése súlyos, de nem életveszélyes.

x **Szülők figyelmébe!** Jól tanuló fiúnak a legnagyobb örömet azzal szerzünk, ha egy jó lövő flóbert-puskát veszünk. Hogyha jót és olcsót akarunk venni, úgy azt csak LADÁNYI JÓZSEF puska-művesnél Rákóczi-út, Moskovits-palota lehet kapni, mert nem mindegy hogy az csak flóbert legyen, mert a legtöbb szerencsétlenség a rossz és megbízhatatlan fegyverrel történik, ma már olyan egyének is árusítanak fegyvert, akik ahhoz nem értenek, mert gramofon, pipa és tollhoz a fegyver nem való. M. kir. lőpor-áruda. Telefon szám 269.

* **A Püspökfürdő megnyitása.** Szinte örömmel s bizonyos lelkesedéssel vesszük s veszi kívülről mindenki a hírt, hogy megnyit a Püspökfürdő. A fürdő nemcsak Nagyváradnak, de az egész országnak nagyon kedvelt kirándulási és üdülőhelye. A fürdő vize, mint gyógyviz a legtöbb betegségben gyógyulást idéz elő. Vidéke rendezett, ezalatt azonban korántsem az értendő, hogy a természet szépségei mesterkelt körlátók között nyomorognak, mert a környék hegyeinek, erdőinek, virágainak, mezőinek, kristály partjainak bizarr szépsége épp oly megkapó és fenséges, mert az emberi kéz csak a terdeségeitől, a hátrányaitól fosztotta meg a vidéket. Most ez a rohamosan fejlődő fürdő megnyit. A bérlő Kernáts János az idén a közönség igényeinek kielégítéséről még fokozottabb mérvben fog gondoskodni. Ajánljuk a fürdőt a közönség figyelmébe.

x Néhaj főtisztelendő **Makutz Ernő** theol. könyvtárát míg a készlet tart *olcsón* ki-árusítom. Benkő A könyvkeres. Rákóczi-ut 10

Ifj. Rimanóczy Kálmán
műbutorgyára

Városi raktár Fő-u., Rimanóczy-palota.

Állandó butorkiállítás. Egyes butor-darabok avagy egész lakásberendezések, iparművészi tervezések és költségvetések díjmentesen eszközöltetnek. Új szerkezetű service-asztalok mahagoni, palisander és citromfából. A Zsolnay-féle gyárak kizárólagos képviselése, eredeti gyári árak mellett.

x **Tavaszi vásár.** Tisztelettel értesitem a mt nagyközönséget, hogy a csillár és fémáru gyártást megkezdem s ennél fogva raktáron levő csillár készletet helyszűke miatt gyári áron, sőt normális elfogadható áron elárúsítom. Régi csillárok átalakítása, galvanizálása, fémáruk rezezése, nickelezése, butorvasálás, portáldiszek stilszerű készítése rajz és terv szerint. *Stern*, Bémer-tér, Telefon 556.

Reggelizés előtt félpohár
Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gyomorba
jásoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Kapható Nagyvárad és vidéken minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

Törlesztés kölcsön:

Feltételek:

Teljes árfolyam
5.65 annuitás.

LÁSZLÓ ERNŐ
bank és kereskedelmi irodája
Nagyvárad, Lévy-palota,
Ezredévi emlék tér sarok.

x **Vérszegénység,** étvágytalanság, idegesség gyógyítására és gyenge gyermekek, valamint felnőttek, sápkóros fiatal lányok erősítésére a legkiválóbb készítmény a KRIEGNER féle TOKAJI CHINA VASBOR. Valódi 5 puttonos tokaji borból készül, nagyon kellemes ízű, hatása biztos. Kis üveg ára 3.20 K, nagy üveg 6 K a gyógytárakban. Póztán küldi utánvétellel vagy a pénz előzetes be- küldése után KRIEGNER GYÓGYSZERTÁR, Buda- pest, Kálvin-tér. 205

Költözők figyelmébe!

Ha venni akarunk!

Szönyeget függönyt ágyterítőt, — menjünk

Radó és Kertész

női divatruházába, Kossuth-utca 2. szám, hol június 1-ig feltűnő olcsón lesznek elárúsítva. Napernyők, pongyolák, grenadinok, angol zefirekben nagy occassió!

x **A fűzőipar terén** a Rosenzweig Róza cég érte el a legnagyobb recordot, amennyiben új találmányai által országunkban a legelső helyre emelkedett. A cég által legújabbán főtallalt nádrágfűző erősebb hölgyeknek nélkülözhetetlen.

Tudósítás!

Tudatni kívánom az igen tisztelt eddigi megrendelőim- mel és az elegáns ruhákat szerető uri közönséggel, hogy **a tavaszi és nyári szöveteim**

megérkeztek. Angol és belföldi szövetekben oly nagy választékkal rendelkezem, hogy bármelyik fővárosi céggel felveszem a versenyt, ugyszintén az előállít- tásban is, ami a saját vezetésem alatt történik

Nagybecsű pártfogást kér

FRIEDLÄNDER

angol uri szabó cég

Nagyvárad, Szent János utca 4. sz.

Mintákkal kívánatra háznál szolgálok.

Hölgyeim!

Kelim, gobelin és Smyerna ujdonsága- imra felhívom figyel- műket. Okvetlen néz- :: zék meg. ::

TÁTRAY GUSZTÁV
Rákóczi-ut 4. sz. — Telefon 783.

Tudatom a n. é. közönséget, hogy a volt **Ifj. KOHN SÁMUEL-féle** üzletben meglevő árukat még csak **e hó végéig árusítom.**

Tovább eladók is akár egészben, akár cikk szerinti partikban előnyösen vehetnek!

FLEGMAN.

CZAPPALVI JÓZSEF

mázoló, épület és butorfestő

Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11 szám.

Helyi és vidéki telefon szám: 1001.

Elvállalok minden e szakmába vágó mun- kát u. m.: fa- és márvány utánzat készítését, épület, üzleti, kávéházi és gyógyszerári be- rendezések és butorok festését, kerü butorok zománcozását és porcellán utánzást. Vidék megrendeléseket a legpontosabban készítek

Tisztelettel

358

Czappalvi József.

Legelegánsabb és
:: legmodernebb ::

fényképek

külföldi tanulmányok és ta-
::; pasztlatok alapján ::;

Molnár Jenő

(niane utóda) műtermében.

Az elrontott gyomort
2-3 óra alatt tel-
jesen rendbehozza
Kis üveg 40 fill.
Nagy üveg 60 fill.

Értesítés.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt háztulajdonos urak becses tudomására hozni, hogy **Óváry Lajos kályhás üzletét** átvettük s az eddigi szolid alapon folytatjuk

ÓVÁRY TESTVÉREK

cég alatt.

Kiváló jószágú modern és izléses kályháinkkal, pontos kiszolgálással és becsületes munkával óhajtunk továbbra is mélyen tisztelt megrendelőink elismerését kinyerni s a boldogult elődünk által szerzett bizalmat továbbra is fentartani. A legdívatosabb és legegyszerűbb

cserépkályhák

állandóan raktáron vannak.

Javítási munkák a legrövidebb idő alatt eszközölköztetnek. Nagybecsű megrendeléseiket kérve, vagyunk tisztelettel

Óváry Testvérek kályhás iparosok

(Óváry Lajos utóda).

Csengeri-utca 27. szám.

x Álmatlanság ellen a »Certus« a legjobb, mert nemcsak a poloskát, de a petéket is megöli. Angol készítmény 80 fillér. Kapható: az Újvárosi droguerriában.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTÉS

természetes ásványviz.

Üdit-gyógyit. Üdit-gyógyit.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva. Főlerakat:

JANKY ANTAL utóda

cégnél Nagyvárad.

203

Református pap válópöre.

Okány szenzációja.

Szenzációs és annak idején nagy megbotrányozást keltett ügyben kezdte meg a tárgyalást a nagyszalontai járásbíró Okány községben. A tárgyalásról s annak előzményeiről a következőket jelenti tudósítónk:

Pár hónappal ezelőtt történt, hogy Elek Sándor református lelkész feleségét látogatóba küldte annak testvérehez. Néhány nap múlva levelet irt a lelkész a feleségének, hogy ne térjen többé vissza, mert nem akar vele lakni. Az asszony több levelet küldött Eleknek, aki azonban a leveleket felbontatlanul küldte vissza. — Elek erre Okányba utazott és ott részint a tanítónővel, részint a postamesternénél szállott meg. Egy vasárnap Elek a templomba ment több barátjával kíséretében.

A templomban Elek éppen a bűnbocsánatról beszélt. Mikor a predikációnak vége volt és a lelkész a templomból távozni akart, Elek a padokból kilépve Elek lábait elé vetette magát s a következő szavakkal kérte, hogy fogadja őt vissza.

— Ha Istent ösmersz és hiszel annak, amit most beszéltél, úgy végy engem vissza, hiszen nem vétettem ellened soha.

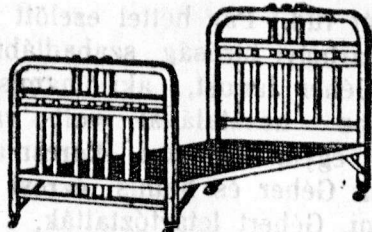
Elek válasz helyett eltávozott maga elől a térdeplő asszonyt és eltávozott a templomból. Az eset roppant nagy megbotrányozást keltett

Ezután Elek nőtartás címén keresetet adott be Elek Sándor ellen.

Elek azonban egyáltalán hallani sem akart a nőtartásdíjról. A bíróság tegnap ebben az ügyben Okányba szállott ki és ott igen sok tanut hallgatott ki annak bizonyítására, hogy Elek kérte az urát, hogy vegye őt vissza.

A bíróság a tegnapi nap folyamán befejezte a tanúhallgatásokat és kedden hirdeti ki az ítéletet, mely elé nagy érdeklődéssel tekint az egész járás közönsége.

Vas és rézbutor

GYAFI RAKTÁRI

Székrenyagy 3 matraccal 19 korona

Sodronybetét 10 korona

Rézkarmiss 5 korona

Gyermekagy 24 koronától feljebb, kapható

Kohn Adolf

vaskereskedőnél Nagyvárad, Kossuth-utca 10 sz. Telefon 636.

Tanuló fizetéssel felvétetik.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Vasárnap délután: Ripp Van Winkle (Csók Vilma vendégfellepte.) Este: Karenin Anna. (A Góth-pár vendégfelleptével.)

Hétfőn: Anatol. (A Góth-pár vendégfelleptével.)

Kedden: Anatol. (A Góth-pár vendégfelleptével.)

Szerdán: Vigyázz a nőre. (A Góth-pár vendégfelleptével.)

Csütörtökön: (Buridán számara.)

Pénteken: Luxenburg grófja. (Károlyi Leonával cimszerepben.)

Szombaton: Czigányszerlem. (25-ik jubilaris előadása.)

Vasárnap: Vig özvegy.

Nemere káromkodik.

(A Góth-pár első vendégfellepte.)

Nemere egy mord huszárezredes, aki minden mondatát szépen kicifrázza, amúgy huszárosan, de persze nem káplárosan. Kissé néha szinte sok is a cifrázásból. Az ezredes szerelmes egy szép özvegybe és most éppen azért jön hozzá, hogy a döntő választ meghallja. Az özvegy, bár nem idegenkedik az ezredestől, semmiképpen sem akar másodszor is férjhez menni és ürügyet keres, hogyan szabaduljon ügyesen. Azt hiszi, megtalálta az ürügyet. Az ezredesnek megígéri, hogy felesége lesz, ha egy óráig kiállja — káromkodás nélkül. Tilos még a legszalonképebb kiszólás is. Eleinte szépen megy a dolog. Az ezredes olyan gyöngéden beszél, mint egy negyedéves »felsőbb leány.« Mikor a nyelve félre akar szaladni, szépen visszazökkenti a rendes kerékvágásba. Közben persze rettenetesen izzad és nézi az órát, mely soha ilyen lassan még nem járt. Az özvegy se-hogy sem tudja az ezredest megtántorítani. Végre beszéd közben rátérnek a magláji véres napra. Az özvegy kérésére elbeszéli az ezredes hogyan folyt le a véres nap, hogyan ölte meg a századparancsnokát, atyja jó barátját, neki

második atyját a szemé láttára egy gaz bosnyák és amint ezt elmondja nagy tüzzel, el nem mulaszthatja, hogy annak a gaz bosnyáknak amúgy huszárosan holmi menydörgős menyköveket ne kívánjon. Szinte megkönnyebbült tőle, de akkor veszi észre, hogy a fogadást elvesztette. Szerencsére mást is észrevesz: azt, hogy elbeszélése alatt az özvegy könnyezett. Ezekre a könnyekre hivatkozik, melyek azt bizonyítják, hogy megértették egymást és az ezredes mint vőlegény fog kezét az özvegygel.

Nincs kiírva a színlapon, ki irta ezt a jóízű kis bohóságot, de annyi igaz, hogy akárki irta, elég ügyes dolog. Csak néhol nagyon bőkezű a kiszólásokkal, szinte modorossá lesz. Ezek könnyen kihagyhatók s akkor a tréfa még jobb lesz, mert izlésebb. A két szerepet természetesen Góthék játszották azzal a művészi tökéletességgel, mely ennek a művészpárnak együttérzését oly magas színvonalúvá teszi. Kettejük együttes játéka mindig érdekes specialitás a művészi kidolgozottság tökélyével.

Előtte Wilde *Saloméj*át játszották, [a cimszerepben Góthéval Ez az alakítása realizmusával és igazi wildei színezésével hatott. Heródes szerepében Sik Rezső tulságosan szavalt s nem találta el az utolsó pár szó (öljétek meg ezt a nőt!) tompa, szinte pokoli zordonságát. Pedig ennek kell hatásosnak lennie, nem a menydörgésnek. Vele ellentétben Pogány Janka tulságosan hideg volt Heródiásnak. Több szenvedélyt kell ebbe a szerepbe önteni. Sikerkült Tóth Elek keresztelő szent Jánosa. —r.

SPORT.

Megkezdődik a tennis. A sport-téren serényen folynak a nagyszabású átalakítási munkálatok. Egyelőre a régi tennis-pályákat hozzák használható állapotba, úgy hogy a hét folyamán itt már meg lehet kezdeni a játékot. Junius végén pedig készen lesznek az új pályák, még pedig az eddigi 12 helyett husz. A tennis-pályák régi bérlőinek előjogait a Sport-tér vezetősége tekintetbe veszi, s felszólítja őket, hogy a Huzella-üzletben kitétt iven jelentsek be, hogy reflektálnak-e pályára. Ugyanitt lehet jelentkezni a többi pályára is. Mindkét esetben 60 korona előleget kell deponálni. A bérlés díja az idén 160 korona, amiért egy tucat labda is jár. A nyolc új pálya bérlési díja megfelelően kevesebb lesz.

EGYESÜLETEK.

Az állatvédő egyesület közgyűlése.

A nagyváradai állat (madár) védő egyesület folyó év május hó 28-án vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza bizottsági termében tartja rendes évi közgyűlését, következő tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jelentés az egyesület évi működéséről.
3. Pénztárvizsgáló bizottság jelentése.
4. 1911. évi költségeloirányzat.
5. Indítványok.

Az indítványok a közgyűlést előzőleg 3 nappal az elnökségnél bejelentendők.

Ezen közgyűlésre az egyesület tagjait tisztelettel meghívom.

Nagyvárad, 1911. május 20.

Wertheimstein Alfréd,
egyesületi elnök.

A lövészegetlet közgyűlése. A nagyváradai polgári lövészegetlet folyó év május 21-én vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza kistermében tartja közgyűlését, melyre a tagokat ezután is meghívja Rimler Károly, polgármester.

Kérelem. A magántisztviselők egyesülete ezúton kéri fel tagjait, hogy Kajári Armin kártyás, az egyesületi tisztikar régi tagjának temetésén, mely ma délután 4 órakor lesz a Beöthy Odón-utca 46. számú gyászszobából, testületileg megjelenni sziveskedjenek.

TANÜGY.

Szünet az iskolákban.

Monstre rajz és kézimunka kiállítás.

A gyermektanulmányi társaság a helybeli összes elemi és polgári iskolák, nem különben az ipariskola közreműködésével a folyó tanévet bezárólag június 4. és 5-én — Pünkösd két napján — nagyobb szabású rajz, kézimunka és tanoncmunka kiállítást rendez a községi polgári fiúiskola tantermeiben és tornacsarnokában. A kiállításra jelentkezett tanítók és tanulók számából ítélve, a kiállítás még egyfelől tanulságos, másfelől élvezetes és leendő.

Sőt a jótékonyt is szolgálja, mert a csekély 20 fillér belépődíj a Bihar megyei Tanítók háza javára lesz szedve. Erre való tekintettel a királyi tanfelügyelőség azon tanítók számára, kik a kiállításra résztvesznek s a rendezés munkálatait eszközlik június 2—3 és 6 napjaira szünetet engedélyezett.

A rendezőség ezúttal is felkéri a kiállítási szándékozó tanárokat, hogy amennyiben még nem tették, sürgősen jelentkezni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1911. május 20.

A kiállítás rendezősége.

NYILTTÉR.

REISZ MIKSA

butorgyára

Nagyvárad,

Rákóczi-út 14.

szám alatt

(„APOLLÓ” mellett).

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával művészikivitelben szájpaddás nélkül is készít **kitünő hirt** **nevü**

Fogműtermében

Özv. Dr. Deákné

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

Fekete Sással szemben

TÁVIRATOK.

Kossuth Ferenc állapota.

Budapest, május 20.

(Saját tudósítónktól.) Kossuth Ferenc állapotában igen öröndetes javulás állott be. Kossuth hétfőn vagy kedden meg fog jelenni a képviselőházban.

Hamis ezresek.

Budapest, május 20.

(Saját tud.) Pár héttel ezelőtt a hódmezővásárhelyi bíróság szabadlábra helyezte Géher Jánost, aki hamis pénz forgalomba hozatalával volt vádólva. Tegnap egyik fővárosi korcsmárosnál megjelent Géher és hamis ezrest akart elhelyezni. Géhert letartóztatták, amikor nála 200 darab hamis ezerkoronás bankjegyet találtak.

KÖZGAZDASÁG.

Gabona üzlet.

Borgida Béla és Társa jelentése.

Budapest

A gabonatözsden tegnap lanyha volt az irányzat, de különösen a májusi buza árfolyama hanyatlott lényegesen.

Határidők sáralata:

Májusi buza	— — — —	12.17
Októberi buza	— — — —	11.30
Októberi rozs	— — — —	9.28
Októberi zab	— — — —	7.73
Májusi tengeri	— — — —	6.35
Juliusi tengeri	— — — —	6.51
Augusztusi tengeri	— — — —	6.62
Augusztusi repce	— — — —	14.—

Budapesti értéktözsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	— —	815.25
Osztrák hitelrészvény	— —	644.25
Jelzálogbank	— —	476.—
Leszámitoló és pénzváltó	— —	564.—
Osztrák államvasut részvény	— —	753.50
Közuti vasut	— —	734.—
Rimamurányi vasmű	— —	682.—
Városi vasut	— —	389.—
Beocsini cement	— —	—
Magyar bank és keresk. r. t.	— —	740.50
Salgótarjáni kőszén	— —	655.—

SZERKESZTŐI PÓSTA.

N. E. (Helyben.) Leveléből úgy vesszük észre, hogy Darwin tétele nem úgy van helyesen kifejezve, hogy majomból lesz az ember, hanem emberből a majom. Az is bizonyos, hogy aki templomba profán gondolatokkal megy s nem is csimál abból titkot, hogy e szent helyre nem imádkozni megyen, az méltán szolgál rá a pofonra s Isten újja, ha ez neki sürgősen ki is utalványoztatik. Mert az ilyen emberre igazán érvényes Darwin tétele egyenesen is, megfordítva is. — Az nem menti Önt, hogy zsidó templomba ment nem imádkozni, hanem a hiveket tanulmányozni.

A fogadalmat tevőknek. Mindezt már megirtuk a Tiszántul mult vasárnapi számában. Különböen gratulálunk!

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA

Fürdői menetrend.

NAGYVÁRAD—PÜSPÖKFÜRDŐ.

	reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	7 50	9 50	2 10	4 50	8 10
V.-Velece >	8 00	10 00	2 20	5 00	8 20
Rontó >	8 16	10 16	2 36	5 16	8 44
Püspökfürdő érk.	8 21	10 21	2 41	5 21	8 49

PÜSPÖKFÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

Püspökfürdő ind.	8 59	10 59	3 19	5 59	9 29
Rontó >	9 04	11 04	3 24	6 04	9 34
V.-Velece >	9 17	11 19	3 37	6 17	9 47
Nagyvárad érk.	9 27	11 29	3 47	6 27	9 57

NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	8 00	10 00	2 20	5 00	8 31
V.-Velece >	8 10	10 10	2 30	5 10	8 41
Rontó >	8 16	10 26	2 46	5 26	8 56
Félix-fürdő érk.	8 33	10 33	2 53	5 33	9 03

FÉLIX-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

Félix-fürdő ind.	8 40	10 30	3 00	5 40	9 10
Rontó >	8 47	10 46	3 07	5 47	9 17
V.-Velece >	9 00	10 59	3 20	6 00	9 00
Nagyvárad érk.	9 10	11 09	3 30	6 10	9 40

* Csak bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.

Gyertyánliget — Máramaros — megye

a legszebb, legegészségesebb klimatikus erdei hegyi gyógyhely, ásványfürdő és vizgyógyintézet.

Csodálatos szép magas fekvés, por és szélmentes, ózondús, enyhe levegő, kitünő ízű és könnyen emészthető tiszta vasforrások. Teljesen berendezett vizgyógyintézet. Legradikálisabb gyógsíker: vérértékesítés, sápkór, idegesség, neurasthenia, gyomor-bélbajok és női bántalmaknál. Kényelmes, csinos lakások és igen jó ellátás. Igen mérsékelt árak. — Idény május—október. Vasúti állomás: Nagy-Booskó, Gyertyánliget. — Előnyök: 1. Olcsó árak és feszitelen életmód. 2. Enyhe éghajlat és barátságos környezet. 3. Közeli vasútállomás és jó kocsit.

Interurban telefon. 267 A fürdőigazgatóság.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy jó hírnévnek örvendő péküzletemet cukrászdai sütemények készítésével kibővítve, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy mindennemű tiszta teavajból készült vajos sütemények, továbbá torták, piskóták, Perfék, fagylaltok és mind e szakmába vágó cikkek nálam naponta frissen állanak a n. é. közönség rendelkezésére. Megrendelések pontosan azonnal teljesíttetnek és házhoz küldetnek. Tisztelettel:

Deutsch Benjámín,

Főüzlet: Szaecsvay-utca 41 szám.

Fióközletek: Szent László-tér Rimanóczy-ház, Szent János-utca 4. szám, Rákóczi- (Fő)-utca 22. Középegyház-ház.

Telefon szám 39.

27

Magánvizsgára

sikerrel előkészít nyug. főgimn. tanár. Már eddig is több ízben vizsgáztatott kitünő sikerrel :

Lakása: Uri-utca 11. sz. I. 5.

Legrégibb és legmegbízhatóbb nyaralási vállalat!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni e célra épült és fővárosi mintára berendezett

molykár elleni megóvó és biztosító vállalatunkra,

melyet a Heiman Lipót és Tsa cég eddigi nyaralási vállalatával tetemesen kibővítettünk.

Elfogadjuk nyári gondozásra felelősség mellett bármily értékes ruhákat, szörme árakat, függönyöket, szőnyeget stb. Azokat saját műhelyünkben kijavítva, hiba nélkül szolgáltatjuk vissza.

Kivánatra azokért házhoz küldünk; az üzlet tűz és betörés ellen biztosítva van.

Becsés partfogást kérve, maradtunk

Kiváló tisztelettel

ZBORAY GYULA ÉS TÁRSA

szűcs üzlet. Fő-utca 7. szám.

Telep: Körözs-u. 32. Saját ház.

Nagyvárad város tanácsának árverési küldöttségétől.

7437—1911. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A város tanácsától 7437—911. sz. a nyert megbízás folytán a Nagyvárad város tulajdonát képező „Vilmos főherceg laktanya“ kibővítési munkálatainak vállalatba adása céljából folyó év június hó 10. napján d. e. 10 órakor a városháza bizottsági termében nyilvános árlejtést fogok tartani.

A vállalatba adandó munkálatok a következők:

1. Uj egy emeletes melléképület építése,
2. törzsistálló építése,
3. uj gyanus beteg ló- és pótló istálló építése,
4. löveg és szekérszin,
5. A felszerelési raktár kibővítése,
6. Nehéz beteg ló istálló kibővítése,
7. Uj löfelszerelési raktár építése,
8. Jármű szin-épület kibővítése,
9. Uj löveg és szekérszin építése,
10. A tisztii laképület átalakítása,
11. A legénységi két épület padlásában levő alosztály raktárak átalakítása.
12. Udvari csatornázás,
13. Különbféle munkák: hamu- és trágyatartók, szivattyus kutak, téglafal kerítés, köröskő, csepegő járdák, kavicsolások stb.

Bánatpénzül 250.000 koronáig ez ajánlati összeg 5 százaléka ezen felüli összeg után 2 százaléka teendő le a város házipénztárába.

A bánatpénz készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban tehető le.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolatai csatolandó az ajánlathoz.

Ajánlatok csak írásban alulírott küldöttségi elnök kezéhez 1911 évi június hó 10. napjának d. e. 10 órájáig adhatók be. Az ajánlatok a nyilvános árlejtésben fognak felbontatni.

Az ajánlatok 1 koronás bélyeggel látandók el és csak a szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Ajánlat csakis egységárak megjelölése mellett tehető, ebből a célból a város ártételekkel ki nem töltött költségvetéseket bocsát a pályázók rendelkezésére, vagyis az ajánlattevőknek maguknak kell azon egységi árakat kitüntetni, melyek mellett a munkálatok végrehajtását kötelezik.

A fenti vállalatra vonatkozó általános és részletes feltételek, ártételekkel ki nem töltött költségvetések és tervek a városi mérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és a feltételek és költségvetések 10 koronáért megszerezhetők.

Minden ajánlattevő ajánlatában világosan kitenni köteles, hogy jelen hirdetményt, az árlejtési feltételeket ártételekkel ki nem töltött

költségvetéseket és terveket ösméri és azokat magára kötelezőknek elfogadja.

A közszállítási szabályrendeletnek a hazai gyártmányok és magyar honos műszaki erő stb. alkalmazására vonatkozó határozmányai minden ajánlattevőre feltétlenül kötelező.

Ajánlatot úgy az összes munkálatokra mint az egyes munkanemekre lehet tenni. Munkanemenkénti ajánlatok azonban csakis összesítetten tehető, az egyes épületekre munkanem szerinti ajánlatot tenni nem szabad, illetve ily ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Ajánlattevőt tett ajánlata azonnal és mindaddig kötelezi, míg az ajánlatok felett a végleges döntés megtörténik ellenben Nagyvárad városát csakis az árlejtés eredménye felett hozandó határozat jogerőre emelkedésével kötelezi.

Ama pályázók, kik ajánlatuk benyújtásakor a várossal még üzleti összeköttetésben nem állottak illetve a városi hatóság előtt még ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon keresk. és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A város közönsége fenntartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg újabb árlejtést tarthasson.

Nagyvárad, 1911. május hó 19.

Komlóssy József,

tanácsnok mint az árverési küldöttség elnöke.

347

Ö csász. és Apost. kir. Felségének legfelső felhatalmazása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt

XXVIII-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ez az osztrák birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett sorsjáték 21.135 készpénz nyereményt tartalmaz, 620.000 K összértékben.

A főnyeremény **200.000** korona.

A huzás 1911. június 22-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona.

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjáték osztályánál, III. ker, Vordere Zollamtsstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékben, dohánytőzsdékben, adó-, pósta-, távirat-hivataloknál, vasuti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

FÉLIX GYÓGYFÜRDŐ

Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb forró kénes hőforrás, víz hőfoka 5 ° Celsius. Gyógyjavallat fürdő alakjában, csúsz (reuma) és köszvény ellen. Női betegségeknek, idült méh és petefészkek gyulladások, méh-hurut, medencebeli ejtszövetlob és izzadmányoknál. Ivógyógymód alakjában, idült gyomorbántalmaknál, makacs székrekedésnél, máj és epehólyag betegségeknek, sárgaság és epeköveknek, meglepő gyógyhatás. Tükör, kád, mór, szénsav és iszap fürdők. Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 350 kényelmes lakó szoba, kitűnő vendéglők, jutányos étlap-árak, elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennis-pálya, gondozott sétautak 200 holdas park. Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta. — Posta, távirat, interurbán telefon. — Curtaxe és zenedij nincs. Prospektust küld az igazgatóság.

342

Uj! Alapított 1890. Uj!

Uj találmány! Nadrágfűző!

Valódi eredeti modellek és halvesont-
nélküli nyári fűző kizárólagosan

ROSENZWEIG RÓZA

mellfűző szalonjában kapható az uj gyár-
helyiségében, Szalárdi-utca 9. szám.
Pannónia és Emke között

Telefon 632.

Árjegyzék ingyen s bérmentve. Próbaküldemények bárhova.

Uj!

Uj!

A Z I G A Z,

hogy sehol sem lehet oly kelle-
mesen szórakozni, mint

Kecskeméthy István

„NEMZETI“ vendéglőjében.

Kitűnő magyar konyha. A legjobb
fajborok. Abonánsok polgári árban
megegyezés szerint szolgáltatnak ki.

— Minden este fényes műsoru —

mozgófénykép előadás.

— Belépti díj nincs. —

A vidékiek találkozóhelye.

Szállodámban szobák 1 korona

— 60 fillértől kaphatók. —

Számos látogatást kér tisztelettel

Kecskeméthy István vendéglős, a
„NEMZETI“
szálloda, vendéglős és kávéház bérlelője.

**MEGELOZOTT
MOSKOVITS
ANATOMIAI CIPOGYAR**

NAGYVÁRAD
KOSSUTH LAJOS-UTCA 5. SZ.
Bémer-tér, (Bazár épület.)

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

PÁL SÁNDOR

műbútorasztalos

Nagyvárad, Uri-utca 49. szám.

Elvállal minden szakmájába vágó
munkát, u. m.: matt és fényezett
szobaberendezések, konyhabutorok
készítését és portál munkákat.

Jó és izléses munkáért jótallók.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

192

463—911. kb. sz.

Hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur f.
évi május hó 6-ik napján kelt 23209—III—911.
számu leiratával a m. kir. államvasutak igaz-
gatóságának eléje terjesztett kérelme alapján a
Nagyvárad, velencei vonalon építendő két
törlőjáró közigazgatási bejárását elrendelte és
az eljárás megkezdésének dejéről folyó évi
június hó 8-ik napjának délelőtt 9 óráját ösz-
szefüzetési helyül pedig Nagyvárad város ta-
n. cstermét tüzte ki.

Ezen bejárásra az 1896. évi július hó
15-én kelt 46181. sz. a. kelt kereskedelemügyi
miniszteri rendelet értelmében az érdekelt ösz-
szes magánlevelet meghívom (s értesitem,
hogy ezen bejárás akkor is meg lesz tartva,
ha az érdekelték közül senki sem jelen meg.

Nagyvárad város közigazgatási bizottsága,
1911. május hó 12. napján.

Hlatky Endre,
főispán.

Dajkovits E.

fényirodájában
Sas palota

esküvői felvételek a leg-
diszesebb elrendezésben.

villany felvételei speciálitása
utólérhetetlen.

Bumbera István

papi- és polgári szabó
NAGYVÁRAD, BÉMER-TÉR.

Ugy a helybeli mint
a megyei főtiszte-
lendő papság szál-
litója.

Helybeli és vidéki Telefon szám 869.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Köz-
ponti takarékpénztár részvénytársaság Nagyvárad.

Felhívás elővételi jog gyakorlásra.

Folyó év május hó 4-én megtartott közgyűlésén
hozott határozattal a Biharmegyei kereskedelmi, ipar
és terményhitelbank és a Központi takarékpénztár r.
»Egyesült Biharmegyei kereskedelmi bank és Köz-
ponti takarékpénztár r. t.« cég alatt fuzionált; ugyan-
ezen közgyűlés 8000 drb 400 korona n. é uj rész-
vény kibocsátásával intézetünk alaptőkéjének 5.600.000
koronáról

Nyolc millió nyolcszáz ezer koronára leendő felemelését

határozta el.

Ezen 8000 drb uj részvényből 1000 drb a Bi-
harmegyei kereskedelmi, ipar és terményhitelbank rész-
vényesei részére 470 korona árban fix átengedtetett,
míg a többi 7000 drb részvény átvételére az Egye-
sült Biharmegyei kereskedelmi bank és Központi taka-
rékpénztár r. t. részvényeseinek biztosított az elő-
vételi jog, minden 2 drb Egyesült Biharmegyei keres-
kedelmi bank és Központi takarékpénztár r. t. rész-
vény után egy drb uj részvényre a közgyűlés által
megállapított 470 korona árban.

Ezen közgyűlési határozat folytán felhívjuk t.
részvényeseinket, hogy az uj részvényekre **elővételi
jogukat bezárólag folyó év május hó
31-ig gyakorolják.** Minthogy pedig a Bihar-
megyei kereskedelmi, ipar és terményhitelbank és a
Központi takarékpénztár r. t. részvényeinek kicserélése
csak később fog megtörténni, így az elővételi jog gya-
korlására vonatkozó lebélyegzés végett a régi Bihar-
megyei kereskedelmi, ipar és terményhitelbank, illetve
a régi Központi takarékpénztár r. t. részvényei uta-
tatandók be. Így minden 3 drb bankrészvény után
(4 Egyesültnek felelően meg) 2 drb uj részvényre és
2 drb Központi takarékpénztár részvény után egy uj
részvényre van elővételi jog fentartva.

Az elővételi jog gyakorlása intézetünk Bémer-
téri, avagy Nagyteleki-utcai pénztáránál teljesíthető.
Az elővételi jog folyó hó 31-én megszűnik.

A befizetések 1911. december 15-ig tetsző-
szerint részletekben teljesíthetők, azonban az elővételi
jog gyakorlásakor részvényenként 70 korona fizetendő.

Az uj részvények 1912. évtől kezdve részesülnek
az üzleti haszonban, míg a folyó évre a befizetések
után 5 százalékos kamatot térítünk meg.

A közgyűlés által meghatározott 470 korona
vételárból 400 korona az alaptőkét illeti, míg a 70
koronából a költségek levonatnak és a maradvány a
rendes tartalékalaphoz csatoltatik.

A 470 korona vételárban befoglaltatik a kiál-
litási díj és bélyegilleték is.

A befizetésekről ideiglenes igazolványok adatnak
ki, amelyek ellenében — az igazgatóság által meg-
állapítandó időben az eredeti részvények ki fognak
szolgáltatni.

Az uj részvények befizetésére vonatkozólag ér-
vényben maradnak alapszabályaink 10. §-ának a
késedelmes befizetésére vonatkozó intézkedései.

Nagyvárad, 1911. május hó 5-én.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és
Központi Tkpt. R.-t. igazgatósága.

327

2309—1911. elu. sz.

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága
a nyugdíjazás következtében megüresedett fő-
pénztári ellenőri állásnak válasz. és utjázi leendő
betöltését a f. évi június hó 8-án megtartandó
rendes havi közgyűlés napirendjére tűzven ki,
felhívom mindazokat, akik ezen évi 2600 kor.
fizetés és 600 kor. lakbérrel javada mellett fő-
pénztári ellenőri állást, valamint az ennek be-
töltése folyó esetleg megüresedő többi állá-
sokat elnyerni óhajják, hogy szabályszerűen
felszerelt pályázati kérvényüket Nagyvárad thif.
város főispánjához, mint a kijelölt váasatmány
elnökéhez címezve hivatalomnál (Váro há a I.
em. 4. sz.) f. évi június hó 3-án d. u. fél 2
óráig annál is inkább adják be, mert a kel-
lően fel nem szerelt vagy elkészen beadott
pályázatok figyelembe vétetni nem fognak.

Nagyvárad, 1911 május hó 18

Bordé Ferenc,
polgármester h.

Olajban tört és zománcz-festékek.

Az itteni piacon 22 év óta fennálló festéknagyke eske-
désemet és vegyszeti gyáramat teljesen újonnan be-
rendezve és a legújabb villanyüzemű gépekkel felszerelve
saját há-
zamba **Zöldfa-u. 17. sz. a. helyeztem át,**
hol állandóan nagy raktárt tartok az összes föld-festé-
kekből, olajban tört és zománc-festékekből stb. Register
cassámon minden vevő egy kelettel ellátott szelvényt
kap, melyeket minden hó végéig összegyűjtve, az összeg
3 százalékáig árut kap jutalék gyanánt.

Emke padlólack és parkertfénymáz! Diana és Pedal cipőkrém a legjobb!

A nagyérdemű közönség eddigi bizalmáért hálás köszö-
netet mondva, kérem a további támogatást is, tisztelettel

BERKES BERTALAN

»EMKE« padlólack, parquet, fényező és vegytisztító
festék gyára 238

Nagyvárad, Zöldfa-utca, saját-ház.
Szövetkezetek 10 % engedményben részesülnek.
Minden rendelés azonnal házhoz szállítva.
Telefon 180 Telefon 180

Feldstrick Kálmán

könyvkötészete és dobozgyártása
Nagyvárad, Rákóczi-ut Moskovits-ház
A Széchenyi étteremmel szemben.

Készít mindennemű a szakmába vágó munkát
a legegyszerűbb és a legdiszesebb kivitelben.
Nagyvárad-város, Biharvármegye, Magy. kir.
ítélőtábla, a Nagyvárad és vidéki M. kir.
Adóhivatalok, M. kir. honvédbadapródiskola
és a megyei összes főszolgabírók és kör-
jegyzők szerződéses szállítója.

231

TATRAY és TSA RT.

Va: öntöde és gépgyár. Nagyvárad, Össi-tér.

Elvállal: Épület és műlakatos
munkákat, vízvezeték és csator-
názási munkákat, gyarak teljes
berendezését, közelműveket.

Gyárt: gazdasági gépeket és
ekéket, magánjárókat és cement-
ipari gépeket.

Biharvármegye legnagyobb gépjavitó
műhelye.

Műszaki gépészmérnöki iroda.

Egyesült Biharvármegyei Kereskedelmi Bank és Köz-
ponti takarékpénztár részvénytársaság Nagyváradon.

Felhívás elővételi jog gyakorlására

A »Biharvármegyei kereskedelmi ipar és termény-
hitelbank« és a »Központi takarékpénztár rt.« egye-
sülése alkalmából a Biharvármegyei bank részvényeseinek
az igazgatóság azt az előnyt biztosította, hogy az
Egyesült intézet újonnan kibocsátandó 8000 drb
részvényéből 1000 darabra az elővételi jog
csak a Biharvármegyei bank részvényeseinek
tartatott fenn, míg a fennmaradt 7000 drb. új
kibocsátású részvényre az elővételi jog az Egyesült
intézet összes részvényeseit illeti meg a külön fel-
hívásban részletezett módozatok szerint.

A fenti 1000 drb. részvényre a Biharvármegyei
bank részvényesei az elővételi jogot folyó hó vé-
gig gyakorolhatják olyképp, hogy minden 3 darab
Biharvármegyei bank részvény után 1 drb új kibocsátású
Egyesült intézetbeli részvényt vehetnek át K 470
árban, melyből K 70, — az elővételi jog gyakorlása
alkalmából, a további K 400 ez év december 15-ig
befizetendő.

Önként értendő, hogy ezen külön kedvezmény
nem érinti a Biharvármegyei bank részvényeseit, ezen
felül megillető azt a jogát, hogy a külön felhívásban
részletezett módozatok szerint minden 3 darab Bihar-
vármegyei bank régi részvény után 2 drb. Egyesült
intézetbeli új kibocsátású részvényt ugyancsak K 470
árban jegyezhessenek úgy, hogy végeredményben
minden 3 drb Biharvármegyei bank részvény
után 3 drb új kibocsátású Egyesült Bihar-
vármegyei Bank és Központi takarékpénztár
részvényre gyakorolható az elővételi jog.

Nagyvárad, 1911. május hó 5-én.

328

Az igazgatóság.

CSEPPFOLYÓS GÁZ

(BLAUGAS) készen szállított világító gáz

Magánlakások, épületek, kávéházak, étter-
mek, gazdasági épületek, fürdők, közösek-
nek kényelmes, veszélytelen világítása.

Azonos a vasuti kocsik izzóvilágításával. Laboratoriumi célokra kiválóan alkalmas.

Carbolineum gyártás és szállítás!
Földgázhoz a berendezés felhasználható.

Nincs veszély! Nincs üzem! Nincs kezelés!
Szakértő kiküldése költség felszámítás nélkül! Szakértő képviselőt keressék!

HEUFFEL SÁNDOR

magánmérnök
Iroda: Budapest, VII, Rottenbiller-u. 1. Gázgyár: Csinkota

NIGRIN

(Fernolent)

a legjobb cipőkrém

Mindenütt kapható!

A bécsi vadászati kiállításon

arany éremmel kitüntetve

Málnási borvíz

10 liter szállításnál, 1 liter 24 fillér ház-
hoz szállítva.

Kitűnő gyógy- és üdítő viz. Gazdag a
széntartalommal, elősegíti az emésztést,
megsűnteti a gyomorégést. Hűlés és kösz-
vény ellen nagyon ajánlható. FÓRAKTÁR:

Mózes Áron, Kolozsvári-utca 104. sz.

Kapható minden üzletben. Vidéki rendelések
gyorsan eszközöltetnek. Egészségesnek bor-
ral, gyenge gyomornak tisztán.

Telefon 1073.

Telefon 1073.

Üdvözet Grázból!

Mielőtt szükségletét fedezi, kérje tőlem gazdag
tartalmu mintagyűjteményemet, a legjobb styriai

férfi- és női loden-ról

vadász-, erdész-, turista-, rodel- és ski-sport és
mindazok részére, akik a különféle időjárásoknak
kitéve vannak, de különösen az én valódi styriai
női loden-ról gyönyörű mintákkal, utazási- és
séta-kosztümöknek, valamint összes divatszövet-
jeimről, férfi- és gyermek-ruhák, felöltők, ulster a
legolcsóbbtól a legfinomabb minőségben az álta-
lánosán elismert lelkiismeretes első és legnagyobb
loden-kivitelei cégtől

VINZENZ OBLACK

cs. és kir. udvari posztó-szállító

G R A Z, Murgasse 9 szám.

Mintakönyvek szabómesterek és szabónők
részére kívánatra rendelkezésükre állanak.

258

Ujdonság. Szekrényágy.

Szabadalom bejelentve.

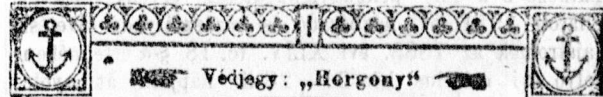
Kis lakásokban nélkülözhetetlen. Különböző alakban
és kivitelben készen kaphatók. Mint gyermekágy (na-
gyobbaknak is), íróasztal, festőállvány és ruhaszekrény
40 kor.-tól feljebb. Vételkényszer nélkül megtekinthető

HERCZEGH

műasztalosnál.

Szalárdi-utca 17. szám. 261

Mivel külföldön és Amerikában több éven át dolgoz-
tam butor és különleges munkákat szakszerűen készítek.
Rajz, költségvetés s szakvélemény díjtalanul.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka
egy régiónak bizonyult háziszor, mely már sok év
óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közszenynél,
csúznál és meghűléseknél.

Figyelemre méltó. Silány hamisítványok miatt be-
vásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti
üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.-
és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. —
Fóráktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

D. Richter gyógyszerertára az „Arany országhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

A kész szőlővédelmi porok közt legrégebbek és ma is legáltalánosabban el vannak terjedve: a

Dr. Aschenbrandt porok

És pedig a **BORDÓI POR** a levelek és vesszők peronosporája és a **RÉZKÉNPOR** a fűtperonospora és lisztharmat ellen.

Ezen utóbbi szer segítségével a múlt évben sikerült sok ezer hold szőlő termését teljesen megmenteni.

A bordói por ára kgrm.-ként 50 kgrmos	
zsákokban — — — — —	64 fill.
kisebb zsákokban — — — — —	68 „
A rézkénpor ára kgrm.-ként 50 kgrmos	
zsákokban — — — — —	44 „
kisebb zsákokban — — — — —	48 „

Vezérképviselő a 268

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V. Alkotmány-utca 31 sz.

A porok azonkívül kaphatók: Andrányi Károly fiainál Janki Antal utódjánál, ifj. Popper Józsefnél, Würstl Józsefnél Nagyvárad-on; Pontelli Emilnél Bihar-püspöki-ben; Erdy Istvánnál Belényes-en; ifj. Weiszberger Ignácznál Berettyóújfa-n; Klein és Grünfeldnél Lesd-en.

Tölgy és bükkfa Parkéták

a legkiválóbb minőségben lerakással, vagy anélkül

az egyesült parkétgyárak részvénytársaság képviselőiben legelőnyösebben beszerezhetők:

WEISZ LAJOS

keres. és műszaki iroda

Szacsuvay-utca 81.

Telefon 323.

6995—6996—6997—1911 sz.

Hirdetmény.

Nagyvárad összes városrészeire és a hegyre vonatkozó s a kir. pénzügyigazgatóság érvényesítésével ellátott 1911. évi házbéradó és házosztályadó kivetési lajstromok az 1883. évi XLIV. tc. 18. §-a értelmében folyó évi március hó 21—28-ik napjain át nyolc napi közszemlére a városi adóhivatal az I-ső kerület (Olaszi) a 21-ik, — a II-ik kerület (Ujváros és Külváros) a 15-ik és a III-ik kerület (Váralja, Velenze, Csillagváros és a Hegy) a 26-ik számú szobájában azon figyelemzettel tétetnek ki, miszerint érdekelt adókötelesek, a jelzett lajstromokban terhükre előírt adót ott megtekinthetik s az elleni netaláni felszólamlásukat azon adózók, kik ezen adónemmel már előző években is megróva voltak, a lajstrom közszemlére kitételének napját követő 15 nap alatt, azok pedig, kik ezzel a folyó évben először rovatnak meg ezen adójuknak adókönyvecskéjébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt a kir. pénzügyigazgatósághoz írásban benyújthatják. A később benyújtott felelkezés érdemi tárgyalás alá nem fog vétetni.

Nagyvárad, 1911. évi május hó 20-án.

314

Városi adóhivatal

Saját érdeke,

hogyan lehet legelőnyösebben megszerezni a szükséges anyagokat, mert ez az érdeke legjobban.

- Előnyei:**
1. Nem kell ismeretlen cégekhez fordulni.
 2. Nem lesznek szétágazó kötelezettségek.
 3. Állandó összeköttetésnél pontos és reális kiszámlálást biztosít magának.
 4. Állandó összeköttetése mindig vigyázza fogónt vevőjének megtartani.

Saját érdeke, hogy csak ismert, előkelő céget tiszteljen meg bizalmával.

Aufrecht és Goldschmied utóda

Elek és Társa r.-t.

Budapest, IV., Károly-körút 10. sz.

Kaphatók kényelmes havi lefizetésre, állandó összeköttetésnél folyószámlára is:

1. A magyar és német irodalom összes termékei.	Tuloldali 12 osztályunk összes cikkei elsőrangú minőségűek és minden osztály cikkeiről külön kimerítő árjegyzékkel rendelkezünk és a kívánt árjegyzéket ingyen és bérmentve küldjük.
2. Képek.	
3. Bőröndök és bőrönd-árak.	
4. Férfi fehérneműek.	
5. Látszóvek.	
6. Fényképezőeszközök, felszerelések.	
7. Vadászfegyverek, pisztolyok, flóbertek.	Elvünk: Vevőkörünk megtartása, pontos kiszámlálás méltányos árak révén.
8. Chinaezüstárak.	
9. Csillár- és petróleumlámpák.	
10. Rézbutorok.	
11. Szőnyegek.	Minden felvilágosítással szívesen szolgálunk.
12. Mindennemű hangszer.	

2308—1911. éin.

Pályázati hirdetés.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága a városi árvaszéki ülnöki, valamint az elhalozás következtében megüresedett árvaszéki elnök helyettes ülnöki állásoknak választás útján leendő betöltését a folyó évi június hó 8-án megtartandó rendes közgyűlés napirendjére tűzvé ki, felhívom mindazokat, akik ezen évi 3100 korona fizetés és 700 korona lakbérrel javadalmazott árvaszéki ülnöki, — illetve az évi 3600 korona fizetés és 700 korona lakbérrel javadalmazott árvaszéki elnök helyettes ülnöki, valamint az ezen állások betöltése folytán esetleg megüresedő többi állásokat elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket Nagyvárad thjf. város főispánjához mint a kijelölt választmány elnökéhez címezve hivatalomnál (Városháza I em. 4. sz.) folyó évi június hó 3-án délután fél 2 óráig annál is inkább adják be, mivel a kellően fel nem szerelt vagy elkésztetlen beadott pályázatok figyelembe vételére nem fognak.

Nagyvárad, 1911. május hó 18.

304

Bordé Ferenc,
polgármester h.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A nagyvárad i. sz. káptalan nyilvános versenyárgyalást hirdet, a most létesített »Ujiráz« telepes községben (Csökmő, Bihar megye, Köt vasútállomás) építendő iskola, lelkészlak és azok melléképületeinek építési munkáira.

1. A versenyárgyalás 1911. június hó 10-én, d. e. 10 órakor a nagyvárad i. sz. káptalani uradalom központi irodájában Nagyvárad, Sal Ferencz-ut. 4|804. sz. a. fog megtartani.

2. Felhívatnak ennél fogva vállalkozni szándékozók, hogy ajánlataikat a fenti határidőig ugyanott nyújtsák be, mert a később érkezettek figyelembe venni nem fognak.

3. Ajánlatok csakis az összes munkanemekre tehetőek a téglá és eszerép anyagok kivételével, melyeket az uradalom fog szolgáltatni az ottani gyártelepén. Ezen anyagoknak szállításáról a gyárteleptől mintegy 600 m.-re fekvő építési helyig, valamint a vasuton érkező s az építési helytől 4 km.-re eső vasútállomástól vállalkozó tartozik gondoskodni.

4. Csakis azon ajánlatok fognak figyelembe vétetni, melyek az urad. mérnöki hivatala által szolgáltatott költségvetési úrlapon, ajánlattevő által beírt egységárak alapján számított összegekkel tölthetők ki; ugy a szövegen, valamint az előméréteken változtatni nem szabad.

5. Ajánlattevő határozott kötelezettséget vállalni tartozik, hogy a munkálatokat ajánlatának jóváhagyási napjától számított 15 (tizenöt) nap alatt megkezdje és az összes munkálatokat 4 (négy) hónap alatt teljesen befejezi.

6. Az ajánlathoz 5 százalék bántópenz csatolandó.

7. A szóban forgó munkákhoz szükséges tervek másolatai és előmérétezett költségvetési úrlapok az urad. mérnöki hivatalánál 15 (tizenöt) koronáért beszerezhetők.

8. Ajánlattevő által az ajánlat elkészítése, evvel kapcsolatos számítások, esetleges utazások költségeit munkaadó uradalom nem téríti meg.

9. Építetők fenttartja magának a jogot, hogy ajánlattevők közül szabadon választhat.

Nagyvárad, 1911. május 20-án.

Papp Imre,
főtiszt.

2—3 középiskolát végzett fiú

nyomdász tanulónak

felvétetik

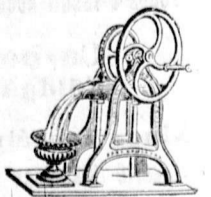
Szent László-nyomda

R.-T.-nál.

A világ legjobb, legolcsóbb és legbiztosabb
KÜTSZIVATTYUJA az

„OMEGA” lánckút

mert rendkívül sok vizet ad,
mert kis gyermek kezelheti,
mert soha be nem fagy,
mert soha nem romlik,
mert mindenki felszerelheti.

Kérjen felvilágosítást ingyen és bérmentve.

BÁRDOS és BRACHFELD

Budapest, VI. Gyár-utca 5.

259

FELDMAN NÁNDOR és TSA

BANK-ÜZLETE

313

Budapest, VI., Andrassy-út 50.

Első Magyar Általános Biztosító Társ. kerületi főügynöksége.

Kölcsönök vidéki takarékpénztári részvényekre és egyéb tőzsdén nem jegyzett papirokra a legmagasabb összegig, a legelőnyösebb feltételek mellett. Reál és személy-jogu győgszertárak vételének finanszírozása; törlesztéses- és egyszerű jelzálog-kölcsönök, építési-, tisztviselői-kölcsönök; értékpapírok, tőzsdei árfolyamon; állami-, városi-szubszenciók eskomptálása; kölcsönök, haszonélvezettel és járadékkal terhelt ingatlanokra. Elsőrangú referenciák. Felvilágosítás díjmentes. :-:

Magyar és német levelezés! Telefon 21-10. Magyar és német levelezés!

MEGNYILT a PÜSPÖKFÜRDŐ!

Magyar-Pécskai Dankó Boldizsár Kálmán kitünő zenekara közreműködésével május hó 1-én a nagyközönség számára.

A fürdő híres gyógyvize a legkülönbözőbb betegségben bámulatos gyógyulást idéz elő Vonatközlekedés naponta ötször, a nagyváradi állomásról. A vendéglőben kitünő konyha és pince. — A szállodában teljes kényelem. Mérsékelt árak. — A fürdőben ujonnan berendezett nagyszabásu uszoda. — Fürdővonatok a mai naptól kezdve közlekednek. Minél számosabb látogatást kér

Kernáts János, fürdőbérő.

Bámulatba ejt mindenkit az „ILLATSZER KIRÁLY” árai!

Rákóczi-ut 5 szám, Veiszlovits-ház.

Figyeljen az árakra.

1 üveg Odol	74 kr.	1 üveg Kerpel kézfinomító	38 kr.	1 csomag eredeti Gillette kés	1 frt 35 kr
1 > francia szájviz	25 >	1 tégely Margit krém	40 >	1 Gillette utánzatu borotva készülék	1 > 50 >
1 > száj szagtalanító	50 >	1 > Diana krém	65 >	1 valódi serte hajkefe	70 >
1 tubus dr Heyder fogcrém	50 >	1 drb Dianna szappan	65 >	1 dublé bajuskefe	20 >
3 > Thymol	20 >	1 dob Lickner puder	38 >	1 valódi serte ruhakefe	45 >
1 > Stomatin	20 >	1 > amerikai porcellán puder	1 frt 20 >	1 körömkefe	05 >
1 > tégely Odontin fogpaszta	55 >	1 üveg amerikai petrol	50 >	1 surolókefe óriási	20 >
1 drb Odontin betét	35 >	1 > Emke hajszesz hajhullás ellen	1 frt — >	1 surolókefe kisebb	10 >
1 üveg Picavan	98 >	1 fekete champos	12 >	12 drb Royal angol cipő krém	96 >
1 üveg Bay Rum	35 >	1 rud rozsa Glycerin szappan	20 >	1 drb cipőcrém-kefe kenőkefével	70 >
1 > Jera violette brillantin	30 >	3 drb francia ibolya szappan	50 >	1 > cipőfényesítő flanel	20 >
1 > francia brillantin	15, 22, 35 >	1 > Kielhauser ibolya gycerin szappan	28 >	1 > Jurigatem Zománc	30 >
1 > folyékony brillantin	50 >	1 > Speick szappan	28 >	1 mtr vörös gumicső	60 >
1 > valódi dió olaj	15 >	1 > Windsor szappan	38 >	Egynegyed Ko Brunz watta	35 >
1 > > kivonat	75 >	1 tubus kaloderma	28 >		
1 drb bajuszkötő	15, 20 35 >	1 > Beloderma kézfinomító	20 >		
		1 üvegtégely tejcrém	20 >		

Gummi ágylepedő 6 féle minőség igen olcsón, mindennemű betegápolási cikk legolcsóbban, minden más itt fel nem sorolt pipere és háztartási cikkek legnagyobb választékban, igen olcsón! Saját zsebének ellensége, ha személyesen meg nem győződik az ákról.

Nincs vásárlási kényszer! Illatszerek kimérve a legmodernebb Odeurökben!

Jégszekrények

nagy választékban

Fagylaltgépek

Ltr.	1	2	3	4
Kor.	10—	12 50	14 50	17—

Vajköpülőgépek

Ltr.	1	2	3
Kor.	3 60	4 80	5 60

Kerti vasbutorok állandó nagy választékban.

Modern konyhaberendezések zománzos és Aluminiun edényekből!

Telefon 390.

TARSOLY és RISZTÓ különlegességek vaskereskedésében.

Flegyman

női-divat áruháza

az előkelő hölgyközönség bevásárlási forrása.

Alapított 1888.

Bémer-tér.